

Arkeol. os. 428/3. 12. 1993

TURKU (ent. KAARINA), KIRKKOMÄKI
Rautakautisen muinaisjäännösalueen
kaivaus 13.5.-9.8.1991

Kaivausraportti

Osa 2 (3)

Arkeologiset havainnot
alueelta A

Turun ev.lut. seurakunnat
Turun maakuntamuseo
Turun yliopisto

TURKU (ent. KAARINA), KIRKKOMÄKI**Rautakautisen muinaisjäännösalueen
kaivaus 13.5.-9.8.1991****Kaivausraportti****Osa 2 (3)****Sisällysluettelo**

Tutkimuskohdetietoja	S.	2
Johdanto		3
Aikaisemmat tutkimusalueet		3
Kaivaustekniikka		4
Kaivauslöydöt		4
Haudat		9
Rautakautiset rakenteet R25 ja R26		11
Muinaispelto ja tulisija R28		13
Paalunjäljet R1-R22		14
Kellari R27 ja kiveys R31		18
Kiveys R32 ja hiilikerrokset R33		18
Kulttuurimaakuopanteet		19
Yhteenveto		21

Liite 2:1	Vuosien 1983-84 kaivausalueet
Liite 2:2	Keramiikan levintä
Liite 2:3	Palaneen savien levintä
Liite 2:4	Pronssin levintä
Liite 2:5	Palaneen luun levintä
Liite 2:6	Raudan levintä
Liite 2:7	Rautakuonan levintä
Liite 2:8	Palamattoman luun levintä
Liite 2:9	Leikkauskartta kaivausalueen itäosasta
Liite 2:10	Leikkauskartta kaivausalueen lounaisreunasta
Liite 2:11	Tulisijan (R28) leikkauskartat
Liite 2:12	Kellarin (R27) puulattia
Liite 2:13	Kellarikuopanteen (R27) leikkaus
Liite 2:14	Paalunjälkien levintä
Liite 2:15	Paalunjäljen (R2) leikkaus
Liite 2:16	Paalunjälkien (R6,R7,R8) leikkauskartat
Liite 2:17	Paalunjälkien (R9,R10) leikkauskartat
Liite 2:18	Paalunjälkien (R11,R12,R13) leikkauskartat
Liite 2:19	Paalunjälkien (R14,R15,R16) leikkauskartat
Liite 2:20	Kuopanne R24
Liite 2:21	Eläimen luut R23
Liite 2:22	Mustavalkonegatiivit TMM KF92 647-867, 870-975
Liite 2:23	Diakuvat TMM KD92 1-288
Liite 2:24	Diakuvat TYA 240:1-195
Liite 2:25	Kuvallite (KF92 653, KF92 755)
Liite 2:26	Kuvallite (KF92 764, KF92 823)
Liite 2:27	Kuvallite (KF92 822, KF92 975)

Kaivausraportin osaan 2 (3) kuuluu 4 erillistä tasokarttaa mittakaavassa 1:50, 7 erillistä tasokarttaa mittakaavassa 1:20 sekä 1 erillinen leikkauskartta mittakaavassa 1:10.

Tutkimuskohdetietoja

Kunta	:	Turku (853)
Vanha kunta	:	Kaarina (202)
Kaupunginosa	:	Nummi
Tontit	:	Pappila 1:30 Kuikkula 1:32
Paikannimi	:	Pappilanmäki
Muinaisjäännösalue	:	Kirkkomäki
Maanomistaja	:	Turun ev.lut. seurakunnat
Peruskartta	:	1043 12 Littoinen
Koordinaatit	:	x 6706 52-60 y 1571 38-43 z n. 13-17 m mpy
Kantakartta	:	Turku O4
Koordinaatit	:	x 106520-106600 y 71380-71430
MV-kuvat	:	TMM KF92 647-867 TMM KF92 870-975
Diakuvat	:	TMM KD92 1-288 TYA 240:1-195
Löydöt	:	KM 27025
Aikaisemmat löydöt	:	KM 12687:1-20 KM 15807:1-35 KM 19272:1-292 KM 19433:1-47 KM 22078:1-182 KM 22631:1-424
Aikaisemmat tutkimukset	:	Helmer Salmo 1950 Anna-Liisa Hirviluoto 1962 Matti Bergström 1973 Matti Bergström 1974 Kaarlo Katiskoski 1983 Kaarlo Katiskoski 1984

Johdanto

Turun (ent. Kaarinan) Kirkkomäen kalmistoalueella ja sen tuntumassa vuonna 1991 suoritettuna arkeologisen kaivauksen raportti on kolmiosainen. Yleisenä johdantona kaivausraportille toimii sen ensimmäinen osa 1(3). Siinä kerrotaan lyhyesti tutkimushankkeen taustasta, tutkimuksen suorittamisesta sekä sen tulosten vaikutuksista maankäyttöön. Erityisesti siinä huomioidaan koeojin tutkittu alue B, jonka tulokset esitetään kokonaisuudessaan. Tutkimusalueen A osalta ovat tärkeitä selostukset kaivauskoordinaatistosta ja sen kiinnityksistä, sekä selvitys kiintopisteen siirrosta. Raportin ensimmäisen osan liitteenä on myös kaivausten yleiskartta.

Tämä on raportin toinen osa, jossa käsitellään kaivauksen arkeologisia tutkimustuloksia. Tähän osaan ei kuitenkaan sisälly selvitystä hautatutkimuksista. Hautojen yksityiskohtaiset kuvaukset sekä selvitykset hautoihin liittyvistä havainnoista esitetään raportin kolmannessa osassa. Osan 3(3) valmistuminen riippuu konservointilaboratoriossa tehtävien tutkimusten edistymisestä. Osia haudoista on nostettu maasta suurempina kokonaisuuksina, jotka on purettava ja dokumentoitava ennen raportointia.

Aikaisemmat tutkimusalueet

Kirkkomäen kalmistossa ja Pappilanmäen tuntumassa aikaisemmin suoritetuista kaivauksista on lyhyt selvitys kaivausraportin ensimmäisessä osassa. Vuoden 1991 tutkimusaluetta A koskevat erityisesti vuosien 1983-84 kaivausalueet B, C ja D, jotka jäivät kokonaan nyt kaivetun alueen sisään. Tutkimuksia aloitettaessa ja myöhemmin kaivausten kuluessa yritettiin useaan otteeseen mittauksin löytää vanhat kaivausalueet, siinä kuitenkin onnistumatta. Kaivettaessa esiin tuli viitteitä vanhojen kaivausalojen sijainnista, mutta selviä rajoja tai tunnistettavia merkkipaaluja ei havaittu. Ensimmäisen kerroksen tasokarttaan sekä liitteeseen 2:1 on piirretty em. alueiden sijainti jälkikäteen, vanhoja kaivauskarttoja sekä vuoden 1991 havaintoja verraten. Alueiden sijainti on pystytty rekonstruoimaan, joskin mittaukset vieläkin ovat ristiriitaisia. Mahdolliset virheet ovat kuitenkin niin pieniä, että ne eivät vaikuta kokonaiskuvan hahmottamiseen hautojen ja muiden rakenteiden sijainnista suhteessa toisiinsa.

Vaikeammin vuoden 1991 karttaan liitettävissä ovat vuosien 1962 sekä 1973 kaivausalueet. Vuonna 1962 kaivetun alueen sijainti on esitetty mm. suhteessa entiselle pikkupappilalle johtavaan tiehen sekä Kuikkulan talon puutarha-aitaan, jonka sijainti näkyi paalunjälkien muodossa vuoden 1991 kaivausalueella. Mikäli katsoo vuoden 1962 yleiskarttaa on kaivettu alue varsin kaukana (n. 5 m) puutarhan aidasta, mutta toisessa kartassa (karttaliite 2/1962) se näyttäisi olevan lähempänä aitaa. Mahdollisesti harha aiheutuu käytettävistä olleista karttakopioista, joiden mittakaavoissa saatta olla heittoja. Periaatteessa Kaarlo Katiskosken (1983-84) yleiskartalla esitetty vuoden 1962 kaivausalueen sijainti voisi olla juuri oikea, sillä vuoden 1991 kaivauksissa havaittiin aivan vuoden 1983 kaivausalueen C tuntumassa häiriöitä, jotka viittaavat aikaisempaan kaivamiseen.

Vuonna 1973 kaivetusta kapeammasta koeojasta (vrt. liite 1:16) ei voitu nähdä jälkeäkään, vaikka sen pitäisi kulkea pitkän matkan vuonna 1991 kaivetun alueen keskellä. Tämä selittyy sillä, että koeojaa ei oltu kaivettu pohjaan saakka. Matti Bergströmin (1973) kaivauskertomuksessa todetaan että "ojaa ei varsinaisesti kaivettu, vaan siitä poistettiin ainoastaan pintamulta". Vuoden 1991 kaivauskarttoihin merkitty kaivausalueen koillisreunassa oleva kovan saven alue saattaisi sitävastoin olla jälki vuonna 1973 kaivetusta leveästä koeojasta (1973, karttaliite 2), vaikka tämän ei yleiskartan perusteella pitäisikään ulottua vuoden 1991 kaivausalueelle.

Kaivaustekniikka

Kaivaustapojen valintaan vaikuttivat ennen kaikkea kaivausalueen koko (n. 1200 m²), paksut täytemaakerrokset sekä tutkittavien rakenteiden luonne. Kaivaus aloitettiin puiden kaatamisella ja muun haittaavan aluskasvillisuuden poistolla tutkimusalueen kaakkoisosassa, Kuikkulan talon entisellä puutarha-alueella. Tämän toimenpiteen suorittivat museoviraston aluesuunnittelijan Tuija Soinisen johdolla työskennelleet työllistetyt pitkäaikaistyöttömät. Pintamaan poisto suoritettiin Turun ev.lut. seurakuntien kaivinkoneella. Osoittautui, että paikalle oli tuotu runsaasti täytemaata - paikoitellen sitä oli parikin metriä. Koneellinen pintamaan poisto lopetettiin viimeistään kun esiin alkoi tulla vaaleata hiekkamaata. Tutkimusalueen kaakkoisosassa havaittiin kuitenkin jo pintamaan poiston valvonnassa rautakautista keramiikkaa, jolloin aluetta päätettiin tutkia lastoin. Kaivausalueen kaakkoisosassa tuli pintamaan poistossa lisäksi näkyviin kiveyksiä, joiden kohdalla kaivausta jatkettiin lastoin.

Kun koko kaivausalue puhdistettiin ilmeni, että kiveyksiä ja yhtenäisiä kulttuurikerroksia oli kaivausalueen kaakkoisosassa, Kuikkulan talon entisessä puutarhassa. Muualla peltoviljely oli tuhonnut mahdolliset kulttuurikerrokset, jättäen havaittaviksi ainoastaan syvälle steriiliin maahan kaivetut kuopanteet. Kulttuurikerrokset ja kiveykset tutkittiin tasokaivausmenetelmällä, mutta kuopanteet erikseen omina yksikköinä. Hautakuopanteet tutkittiin varovasti painottaen runsasta dokumentointia eri kaivausvaiheissa, kun taas muut (nuoriksi havaitut) kulttuurimaakuopanteet tutkittiin nopeammin. Hautojen kaivaustekniikasta on yksityiskohtaisempi selvitys tämän raportin kolmannessa osassa.

Tärkeimmät kaivausdokumentit ovat tähän raportin osaan liitetyt 12 taso- ja leikkauskarttaa. Kaivausta dokumentoitiin lisäksi valokuvaamalla. Pääosaa valokuvista säilytetään Turun maakuntamuseon valokuva-arkistossa, mutta diakuvien kaksoiskappaleita on myös Turun yliopiston arkeologian oppiainen arkistossa (liite 2:22-24). Osa havaituista rakenteista on nimetty kuvailemisen helpottamiseksi. Rakenteet R1-R42 ovat paalunjälkiä, kuopanteita, kiveyksiä jne. ja rakenteet H15-H31 hautoja. Systemaattista rakennesyksiköiden dokumentointia harjoitettiin vain hautojen ja paalunjälkien osalta, joista jälkimmäiset dokumentoitiin kokeellisesti erityisen lomakkeen avulla. Paalunjäljet havaittiin kaivauksen kuluessa hyvin nuoriksi, mutta niiden systemaattisella dokumentoinnilla toivottiin saavutettavan paalunjälkien muodostumiseen ja havainnoitiin liittyvää yleistä tietoa.

Kaivauksen kuluessa otettiin suurehko määrä erilaisia näytteitä, joista paleobotaaniset näytteet toimitettiin suoraan luetteloimattomina FT Terttu Lempiäiselle Turun yliopiston kasvitieteen laitokselle. Kasvijäännösten havaitsemiseen ja tunnistamiseen tähtäävistä näytteistä mielenkiintoisimmat liittyvät tutkimusalueella havaittuihin viljelyjälkiin sekä hautoihin. Jokaisesta haudasta otettiin erillinen maanäyte paleobotaanista tutkimusta varten. Myös joitakin puunäytteitä sekä kasvosien näytteitä haudoista on toimitettu luetteloimattomina Turun yliopistoon.

Kaivauslöydöt

Löydöt on numeroitu Suomen kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 27025. Tätä raportin osaa kirjoitettaessa ovat käsiteltävinä olleet kaikki muut löydöt paitsi hautalöydöt, eli alanumerot 1-1107. Löydöt on luetteloitu Turun maakuntamuseon Macintosh-tietokoneella, johon tarkoitusta varten laadittiin FileMaker-ohjelmaversion. Löytökonteksteja ei tätä kirjoitettaessa vielä ole tarkemmin analysoitu, mutta eri löytömaterialien yleinen levintäkuva tukee rakenteiden tarkastelussa esitettyjä ajoituksia ja tulkintoja tutkimusalueen eri osien käyttöhistoriasta.

Raportin liitteissä 2:2-2:8 on esitetty alustavat löytökartat tärkeimpien löytömateriaalien levinnän osalta. Levintäkarttoihin on käytetty kaikkia löytötietoja, joihin sisältyi x- ja y-koordinaatit. Aineistosta poistettiin kaksi keramiikkalöytöä (x 95.03, y 132.22; x 123.83, y 93.26), palaneen luun löytö (x 117.70, y 96.20), sekä palamattoman luun löytö (x 117.80, y 96.40), joissa koordinaattiparit ovat väärin merkityt. Käytettävät arvot luettiin (järjestyksessä y,x) Wingz-ohjelmaan josta ne voitiin tulostaa pistekarttana kaivauskoordinaatiston mukaisesti. Tulos on alustava kuva eri löytömateriaalien levinnästä tutkimusalueella. Alustavia levintäkarttoja tehtäessä ei huomioitu x2 ja y2 arvoja (vrt. kaivausraportin osa 1(3)).

Saviastianpalojen levintä tutkimusalueella on ajatuksia herättävä. Keramiikan levintäkartassa (liite 2:2) on mukana kaikki talteen otetut saviastianpalat, mutta valtaosa on rautakautista tyyppiä. Keramiikkaa on tämän mukaan löytynyt paljon kaivausalueen kaakkoisosasta, mutta tutkimusalueen muista osista vain vähän. Keramiikkakeskittymät näyttävät rajoittuvan (varsinkin pohjoiseen päin) Kuikkulan talon puutarhan vanhaan aitaan, joka kaivausalueella näkyi paalurivistön muodossa (vrt. liite 2:14). Puutarhan raja osoittaa samalla missä nykyaikaan saakka viljellyn pellon raja on ollut. Olisi siis periaatteessa mahdollista, että rautakautinen kulttuurikerros on ulottunut kauemmas pohjoiseen ja luoteeseen, mutta tuhoutunut myöhemmässä peltoviljelyssä. Toisaalta keramiikan lähes täydellinen puuttuminen peltoalueelta viittaa siihen, että rautakautisen asutusalueen raja on saattanut noudattaa suurin piirtein Kuikkulan talon puutarhan rajaa. Keramiikan puuttuminen peltoalueelta ei voine selittyä pelkästään kaivaustekniikasta johtuvaksi, sillä jonkun verran keramiikkaa tai muita asuinpaikkalöytöjä olettaisi näkyneen peltokerroksessa tai välittömästi sen alapuolella. Pääosa rautakautisesta keramiikasta on yksinkertaista koristelematonta tyyppiä, mutta joukossa on muutamia ristikkokoristeisia paloja, jotka ajoittuvat nuorimpaan rautakautteen, lähinnä ristiretkiaikaan. Näin ollen asuinpaikka näyttäisi olleen käytössä ainakin osittain samanaikaisesti kuin viereinen kalmisto. Yllättävä on tässä yhteydessä (ajoittamaton) hauta H29, joka sijaitsee aivan asuinpaikkarakenteiden tuntumassa kaivausalueen eteläosassa (vrt. tasokartat). Asutuksen jatkumisesta rautakauden jälkeiseen aikaan on myös joitakin viitteitä. Eräs dreijatun astian kappale (KM 27025:19) ajoittunee keskiaikaan kuten myös vanhaa tyyppiä edustava solakka jalkajousen nuolenkärki (KM 27025:942) sekä putkilukon rungon kappale (KM 27025:961). Asutuksen keskiaikaisen vaiheen ajoitusta selvittänee myös alueelta löytynyt pieni hopearaha tai -brakteatti, joka valitettavasti museoviraston konservointilaboratoriossa on erotettu löytöyhteydestään eikä näinollen ole tullut löytöluettelossa huomioitua. Se löytyi yhdessä pronssinpalasten KM 27025:1045 kanssa.

Kaivauksissa ei ollut mahdollista ottaa talteen tiiltä, mutta tiilen esiintyminen merkittiin tasokarttoihin. Muu palanut savi pyrittiin sen sijaan taltioimaan. Tuloksena oli otos, johon sisältyi palanutta savea, huonosti poltettua tiiltä sekä jonkin verran selviä kirkkaanpunaisia tiilenpaloja. Näistä löydöistä jätettiin luetteloidimatta selvät tiilenpalat, joista kuitenkin laadittiin koordinaattiluettelo. Luetteloiduista palaneen saven löydöistä (joihin vielä sisältynee jonkin verran myös tiiltä) on tulostettu levintäkartta (liite 2:3). Levintä vastaa aika hyvin keramiikan levintää, lukuunottamatta kaivausalueen luotesiosaa, missä palanutta savea (todennäköisesti tiiltä) esiintyi erityisesti joissakin nuorissa kulttuurimaakuopanteissa. Palaneen saven levintä tukee kuitenkin käsitystä siitä, että asumiseen liittyvä kulttuurikerros on rajoittunut tutkimusalueen kaakkoisosaan. Palaneen saven joukossa on jonkin verran myös savikiekkojen katkelmia, joita esiintyi erityisesti kiveyksen R26 yhteydessä (vrt. tasokartat).

Luetteloimattomat tiililöydöt (painot grammoina)

X	X2	Y	Y2	Z	Z2	Kerros	Paino	Huomautuksia
							2	Paalu 1.
							34	Paalu 2.
				317	327		42	Paalu 2.
							1	Paalu 4.
							36	Paalu 6.
							10	Paalu 8.
							47	Paalu 9.
							22	Paalu 10.
							1	Paalu 11.
							30	Paalu 14.
90.00	91.00	124.00	126.00			1	2	
92.00	93.00	125.00	126.00			5	16	
92.00	93.00	126.00	127.00			4	22	
93.00	94.00	125.00	126.00			3	40	
93.00	94.00	125.00	126.00			5	21	
93.00	94.00	126.00	127.00			4	44	
93.00	94.00	126.00	127.00			5	24	
93.00	94.00	127.00	128.00			4	94	
94.00	95.00	126.00	127.00			5	22	
94.00	95.00	127.00	128.00			5	136	
94.00	96.00	126.00	128.00			6	100	Ojan kohta.
95.00	96.00	124.00	125.00			1	13	
95.00	96.00	126.00	127.00			5	24	
95.00	96.00	127.00	128.00			5	50	
95.00	96.00	127.00	128.00			5	52	
96.00	97.00	126.00	127.00			4	54	
96.45		124.90		332		2	3	
97.35	98.00	125.65	125.98			3	18	
98.00	100.00	108.00	110.00			5	24	Tumma läikkä.
98.00	100.00	115.00	116.00			4	31	
98.00	100.00	122.00	124.00			1	16	
98.00	100.00	122.00	124.00			1	17	
99.00	96.00	124.00	125.00			1	15	
100.00	101.00	124.00	125.00			1	14	
100.00	101.00	124.00	125.00			4	148	
100.00	101.00	125.00	126.00			4	140	
100.20		119.45		330			12	
100.25		113.50		332			2	
100.70		119.05		332			2	
100.76		118.93		328			1	
101.00	101.06	109.62	109.75			4	2	Paalu
101.00	101.06	109.62	109.75				12	Paalu
101.00	102.00	111.00	112.00			4	3	
101.00	102.00	123.00	124.00			4	123	
101.00	102.00	124.00	125.00			1	15	
101.00	102.00	124.00	125.00			4	17	
102.00	103.00	122.00	123.00			3	4	
102.00	103.00	122.00	123.00			4	4	
102.00	103.00	123.00	124.00			4	6	
102.00	103.00	123.00	124.00			4	12	
103.00	104.00	122.00	123.00			4	94	
103.00	104.00	122.00	123.00			4	261	
103.00	104.00	122.00	123.00			4	272	
103.00	104.00	123.00	124.00			4	33	

103.50		113.06		2	3	
103.70		112.40		2	5	
104.00	105.00	120.00	120.00	2	1	
104.00	105.00	122.00	123.00	4	238	
104.00	105.00	122.00	123.00	4	249	
104.00	105.00	123.00	124.00	4	64	
104.00	105.00	123.00	124.00	4	96	
104.00	105.00	123.00	124.00	4	193	
104.00	105.00	124.00	125.00	4	24	
104.00	105.00	124.00	125.00	4	172	
105.00	106.00	121.00	122.00	2	11	
105.00	106.00	124.00	125.00	4	162	
105.00	106.00	125.00	126.00	4	246	
105.32	105.50	113.38	113.45	4	7	
106.00	107.00	123.00	124.00	4	66	
106.00	107.00	124.00	125.00	4	4	
106.00	107.00	125.00	126.00	4	52	
106.00	108.00	118.00	120.00	1	10	
107.00	108.00	123.00	124.00	4	52	
107.00	108.00	124.00	125.00	4	137	
107.00	108.00	124.00	125.00	5	26	
110.91		114.61			32	Paalu 3.
112.00	114.00	120.00	122.00	425	3	
112.68		112.16		305	18	Paalu
115.22		110.38		2	1	
118.00		122.00			34	Kuoppa paalun kohdalla.
141.00	142.00	121.00	122.00		16	Pitkä tumma läikkä.
142.00	143.00	111.00	112.00		50	
142.00	143.00	120.00	121.00		16	Pitkä tumma läikkä.
142.00	144.00	122,00	124.00		1308	Koko 4,0 x 10,5 x ? cm
142.00	144.00	122.00	124.00		1319	Koko 4,5 x 12,0 x ? cm
142.00	144.00	122.00	124.00		1775	Koko 7,0 x 14,0 x ? cm
142.00	144.00	122.00	124.00		1852	Koko 6,5 x 14,0 x ? cm
143.55	143.75	121.88	122.14	1	109	
144.00	146.00	120.00	122.00		8	Tumma läikkä.
145.00	146.25	122.50	123.60		4	
145.65	145.78	123.15	123.25	1	164	
147.25	148.85	123.00	124.50		30	Tumma läikkä.
155.00	156.00	121.00	122.00		8	
159.00	160.00	121.00	122.00	3	2	Tumma läikkä.

Pronssiesineiden katkelmien esiintyminen asuinpaikka-alueen kiveysten R25 ja R26 yhteydessä tulkittiin kaivauksen alkuvaiheessa osoitukseksi hautauksesta tai hautauksista polttokalmistokiveykseen. Myöhemmin tulkintaa jouduttiin muuttamaan, sillä polttokalmistolle tyypillistä kovaksi palanutta luuta ei alueella esiintynyt juuri lainkaan. Vähitellen kävi ilmi, että kiveyksissä esiintyi muun asuinpaikkajätteen yhteydessä pronssin valuuseen liittyvää löytöaineistoa. Kun tulostetaan levintäkartta pronssista joka ei ole peräisin haudoista näkyy selvä keskittymä asuinpaikka-alueelle (liite 2:4). Tämän lisäksi esiintyy tutkimusalueella jonkin verran pronssia joka lienee peräisin rikotuista haudoista. Asuinpaikka-alueen pronssilöydöt ovat pääosin pronssiromua, eli rikottujen esineiden katkelmia. Museoviraston konservointilaboratoriossa on voitu todeta erityisesti pronssipellin katkelmissa leikkauspintoja ja taltanjälkiä. Tutkimusalueelta on myös parin sulaneen pronssimöykyn lisäksi yksi selvä valumakappale (KM 27025:1036), joka kertoo sulattamisesta. Sekoittuneesta kerrostumasta kiveyksen R31 tuntumasta löytyi valinupokkaan katkelma (KM 27025:145), joka löytöyhteydestään huolimatta olisi luontevinta yhdistää nimenomaan myöhäisen rautakauden valuutoimintaan.

Sekoittuneesta kerrostumasta joka liittyy vuoden 1983 kaivausalueeseen C on peräisin merkittävin valuuseen liittyvä löytö, nimittäin katkelmallinen puolivalmis hevosenkenkäsoljen kaari, jossa vielä näkyy käsittelemätön valinsauma valuujätteineen (KM 27025:1100). Kiusallista on, että löytöpaikan koordinaatit tässä tärkeässä löydössä on merkitty väärin. Ilmeisesti x-koordinaatin pitäisi olla 116.90 eikä 112.90 kuten löytöluettelossa ilmoitetaan. Löytöpaikka oli nimittäin selkeästi savensekaisella maa-alueella, joka osoittaa vuoden 1983 kaivausalueen C paikan (vrt. tasokartta 2). Jos x-koordinaatti merkittäisiin 116.90 olisi myös z-lukema 309 sopiva, sillä esineen teelmä tuli esiin kaivauksen loppuvaiheessa, korkeudelta joka alueen tässä osassa vastaa tasoa 2 (vrt. tasokartat). Metalliesineiden katkelmien ajoituksia ei vielä ole pohdittu tarkemmin, mutta todettakoon, että niiden joukossa on mm. päihin levenevän massiivisen rannerenkaan kappale (KM 27025:1082), joka on selkeästi viikinkiajan muoto.

Palaneen luun levintä tutkimusalueella on yllättävän samantapainen kuin pronssin levintä. Erityisesti palanutta luuta on löytynyt kiveyksen R26 alueelta. Kuten jo edellä todettiin, ei luu ilmeisesti ole kiveyksessä polttokalmistoa indikoiva piirre, vaan asuinpaikan jätettä. Tuntuu siltä, että luun palat ovat pienemmässä kuumuudessa palaneita kuin polttokalmistoissa yleensä esiintyvä kova valkoinen luuaines. Lopullisesti kysymyksen luiden alkuperästä ja luonteesta ratkaissee osteologinen tutkimus, joka toivottavasti aikanaan voidaan teettää. Palaneen luun ja saviastioiden palojen esiintyminen erityisesti kiveyksessä R26 sekaisin pronssiesineiden palasten kanssa voidaan ehkä katsoa korostavan pronssin jätteenomaista luonnetta tässä rakenteessa. Pronssia ei näyttäisi olevan valikoituneena tietyssä rakenteessa osoituksena pajasta tai valimosta, vaan eräänä komponenttina normaalia talousjätettä sisältävässä kerrostumassa.

Raudan levintä on edellä käsiteltyjä materiaaleja tasaisempi. Siinäkin toki näkyy keskittymä asuinpaikka-alueella, mutta (eriaikaisia) rautaesineitä on otettu talteen koko tutkimusalueelta (liite 2:6). Raudan käsittelystä kertovat havainnot olivat kaivauksessa huomion kohteena alusta saakka, sillä aikaisemmin alueelta löytynyt rautakuona ja vuosina 1983-84 tutkittu savettu kuoppa on yhdistetty raudan valmistukseen. Kovin selviä osoituksia ainakaan rautakautisesta raudan käsittelystä ei vuonna 1991 voitu todeta, vaikka asuinpaikka-alueen löytöihin kuuluu pienen rautaesineen - ehkä veitsen - teelmä (KM 27025:983), jonka pinnassa näkyy taontajälkiä.

Kaikki kaivauserroksissa havaitut rautakuonan palat otettiin talteen, jotta saataisiin lisää metallin käsittelyä valaisevaa aineistoa. Tutkimuksessa ei kuitenkaan tullut esiin mitään selviä viitteitä nimenomaan rautakautisesta raudanvalmistuksesta. Pikemminkin rautakuonan esiintyminen nuorilta vaikuttavissa kerroksissa tai rakenteissa tuntui olevan osoitus siitä, että rautakuona kuuluisi rautakauden jälkeiseen aikaan. Rakenteiden osalta tämä kävi selvimmin ilmi kaivausalueen luoteispäässä, missä kuonaa esiintyi nuorissa kultturimaakuopanteissa (vrt. tasokartat ja liite 2:7). Rautakuonaa esiintyi toki myös asuinpaikka-alueella Kuikkulan talon puutarhassa (liite 2:7), mutta täälläkin se näytti esiintyvän vain yhtenä osana monien periodien löytöjä sisältävässä kokonaisuudessa. Asuinpaikka-alueella rautakuonan keskittymä on pikemminkin historiallisen ajan rakenteen R31 yhteydessä kuin selkeästi rautakautisissa rakenteissa.

Alustavien löytökarttojen perusteella palamattomalla luulla (liite 2:8) on samankaltainen levintä kuin rautakuonalla. Kaivausalueen luoteispäässä tämä selittyy sillä, että rautakuonaa sisältävät kulttuurimaakuopanteet monessa tapauksessa ovat eläinten hautoja tai jätekuoppia joiden yhtenä komponenttina on ollut eläinten osat. Palamatonta luuta on myös otettu talteen tutkimusalueen toisesta päästä, missä sitä esiintyi jonkin verran myös kiistatta rautakautisessa yhteydessä rakenteessa R26. Palamatonta luuta oli mm. kiveyksen alla.

Hautojen kohdalla, kaivausalueen länsiosassa ei havaittu historiallisen ajan kiinteitä rakenteita, mutta myös tällä alueella oli paikoitellen tiilien kappaleita, punasavikeramiikkaa, rautanauvoja ja muita nuoria rautaesineiden palasia, sekä jokunen liitupiipun varsi. Lisäksi alueella oli jonkin verran palamatonta luuta ja rautakuonaa. Löydöt saattoivat osittain olla peräisin täyttömaasta, mutta osa näytti tulevan esiin syvemmältä, nuoren savisen täyttömaan alta. Vaikutelmaksi jäi, että jossakin kaivausalueen länsikulman läheisyydessä on saattanut olla historiallisella ajalla asutusta, josta em. jättemateriaali olisi peräisin.

Haudat

Kaivausvaiheessa haudoista käytettiin vuoden 1984 tapaan kirjain-nimityksiä, jotka kuitenkin myöhemmin katsottiin paremmaksi vaihtaa numeroiksi. Kaivausraporteissa ja niiden liitteissä hautoihin viitataan ainoastaan numeroin (H15-H31). Jotta väärinkäsityksiä ei sattuisi on seuraavassa suluissa mainittu myös kirjainkoodit. Kirjainkoodien hautoihin on alustavasti ehditty viitata esimerkiksi kaivauksen tuloksia kentällä esiteltäessä sekä paleobotaanisten tutkimusten yhteydessä.

Hautoihin liittyviä havaintoja sekä tutkimustuloksia käsitellään tämän kaivausraportin osassa 3(3). Koska sen valmistuminen tulee viivästyään hautalöytöjen tutkimisen ja konservoinnin hitauden takia on jo tähän raportin osaan otettu mukaan luettelomainen kuvaus vuonna 1991 tutkituista haudoista. Hautojen sijainti, hautakuopanteiden koko sekä hautojen suhde toisiinsa käy ilmi tähän kertomukseen liitetystä tasokartoista. Vuoden 1984 kaivausten jälkeen tunnettiin 11 varmaa hautausta, joista 1 oli kaksoishauta, sekä 2 mahdollista hautaa. Vuonna 1991 hautoja tutkittiin yhteensä 16, jonka lisäksi kaivausalueella tai osittain kaivausalueella oli näkyvissä 5-8 hautaa (vrt. tasokartta 2). Tutkittuja hautoja Kirkkomäen kalmistossa on siis tällä hetkellä 30 kappaletta, jonka lisäksi yksi hauta (H31) on nimetty, koska siitä on otettu talteen löytöjä. Tutkimattomia ja nimeämättömiä hautoja oli tämän lisäksi vähintään 5, joten Kirkkomäen hautojen minimilukumäärä on toistaiseksi 36 kappaletta. Vuonna 1991 tutkimatta jääneet haudat kaivausalueen länsiosassa peitettiin muovilla ja maakerroksella, jotta niiden tutkiminen olisi helppo aloittaa vuonna 1992.

Hauta H15 (G)

Haudan pääty oli näkyvässä jo vuoden 1984 kaivausalueella D, jolloin haudasta käytettiin nimitystä G. Haudassa tuli näkyviin jäljet arkun reunoista sekä vainajan pääkallosta, mutta muutoin se oli lähes löydötön.

Hauta H16 (H)

Haudan pääty oli näkyvässä jo vuoden 1984 kaivausalueella D, jolloin haudasta käytettiin nimitystä H. Haudassa tuli näkyviin jäljet arkun reunoista ja siitä löytyi useita nauvoja ja niittejä. Muista löydöistä mainittakoon hevosenkenkäsoljet, hopearaha, tulusrauta, keritsimet ja tappara.

Hauta H17 (I)

Haudassa oli runsaasti niittejä ja nauvoja, mutta se oli muutoin löydötön.

Hauta H18 (K)

Haudan pääpuoli oli tuhoutunut. Löydöistä mainittakoon hopeakoristeinen keihäänkärki, vyönsolki sekä osa puisesta pronssiheloitetusta astiasta.

Hauta H19 (L)

Kaapeliolja oli katkaissut haudan keskeltä kahteen osaan. Pääpuolella tuli esiin arkun reunaa. Haudassa oli myös useita nauvoja. Löydöistä mainittakoon useat pronssispiraali-aplikaatiot, hihnanjakajat, katkelmallinen viikate, keritsimet, punnukset, vaakarasia sekä yksi kokonainen hopearaha ja toisen katkelma.

Hauta H20 (M)

Hauta oli pienikokoinen lapsen hauta, jossa tuli esiin selvät arkun jäljet. Arkun nauvojen ohella ainoa löytö oli pieni pronssiesine tai sellaisen osa.

Hauta H21 (P)

Haudassa tuli esiin selvä jälki yhdestä puusta koverretusta ns. ruuhiarkusta. Haudassa oli myös arkun rakenteeseen liittyviä nauvoja. Löydöistä mainittakoon helmet, leveä pronssi-päällysteinen veitsentuppi sekä sirppi.

Hauta H22 (Q)

Haudan toinen pää oli katkaistu kaapelioljaa kaivettaessa. Haudassa tuli esiin jäljet arkun reunoista sekä kaksi naulaa, mutta hauta oli muutoin löydötön.

Hauta H23 (R)

Haudassa oli selvät jäljet arkun reunoista sekä muutamia arkun rakenteeseen liittyviä nauvoja. Löydöistä mainittakoon päähineen jäännös, kymmenet helmet, pronssispiraali-aplikaatiot sekä hevosenkenkäsoljet. Haudassa oli säilynyt myös tekstiilifragmentteja sekä muuta orgaanista ainesta.

Hauta H24 (S)

Haudassa oli selvät arkun reunojen jättämät jäljet. Löydöistä mainittakoon punnukset sekä tappara.

Hauta H25 (T)

Hauta oli pienikokoinen lapsen hauta, jossa oli selvät arkun reunojen jäljet. Arkun nauvoja lukuunottamatta hauta oli löydötön.

Hauta H26 (U)

Haudassa ei ollut jälkiä arkusta. Löydöistä mainittakoon gotlantilais-tyyppinen eläinpääsolki sekä mahdolliset vaateneulat.

Hauta H27 (V)

Haudassa oli jälkiä arkun reunoista sekä arkun nauvoja. Muista löydöistä mainittakoon päähineen jäännös, kymmenet helmet, neljä hopearahaa, hevosenkenkäsolki, tasavartinen solki, leveä pronssipäällysteinen puukonttuppi, karhunhammasriipukset sekä runsas määrä pronssispiraali-aplikaatioita. Haudassa oli säilynyt myös tekstiilifragmentteja sekä muuta orgaanista ainesta.

Hauta H28 (W)

Haudassa oli jälkiä arkun reunoista. Löydöistä mainittakoon viikate.

Hauta H29 (X)

Hauta sijaitsi muista haudoista erillään kaivausalueen kaakkoisosassa. Siinä näkyi vainajan reisi- ja sääriluita sekä ns. ruuhiarkuksi tulkittu värjäytymä. Hauta oli löydötön.

Hauta H30 (Y)

Haudassa näkyi arkun reunojen jäljet. Löydöistä mainittakoon naulojen lisäksi hopeasolki sekä ruodollinen ns. heittokeihäs.

Hauta H31 (Z)

Hautaa ei kaivettu, mutta se nimettiin koska hautakuviosta otettiin talteen kolme naulaa sekä saviastian pala.

Rautakautiset rakenteet R25 ja R26

Kiveykset R25 ja R26 tulivat ilmi koneellisen pintamaan poiston yhteydessä. Niitä kaivettiin heti niiden havaitsemisen jälkeen lastoin, jolloin saatettiin todeta että niihin liittyi rautakautisen keramiikan esiintyminen. Niitä pidettiin täten alusta alkaen nimenomaan rautakautisina. Tulkinta pysyi ajoituksen osalta samana koko kaivauksen ajan. Kiveysten ja kerrostumien lopulliseen muotoutumiseen on selvästi vaikuttanut myös myöhempi asuminen ja maankäyttö. Primaaristi sekä R25 että R26 ovat kuitenkin kaivaushavaintojen perusteella muodostuneet myöhäisellä rautakaudella. Löytömateriaalin tarkempi tutkiminen ja asettaminen yhteyksiinsä tulee edelleen tukemaan tätä käsitystä. Molemmat rakenteet kaivettiin ja dokumentoitiin normaalisti kerroksittain. Niistä piirrettiin vaiheittain myös leikkauskarttoja. Rakenteessa R25 leikkauslinjat muodostavat ristien, jonka sakaroiden väliin jääviin sektoreihin on viitattu kirjaimilla a-d. Rakenteista on piirretty puhtaaksi erilliset tasokartat mittakaavassa 1:20 sekä koostekartta leikkauksista mittakaavassa 1:10. Huomautettakoon, että leikkauskartan 1 m:n janamittakaavaan on virheellisesti merkitty mitaksi 2 m.

Rakenteeseen R25 kuului tummassa kulttuurimaassa oleva kiveys, jonka yhteydessä oli hieman alle neliömetrin kokoinen savettu alue. Savi oli levitetty suhteellisen tasaiseksi kerrokseksi ja sen pinta oli osittain punertavaksi kuumentunut. Kiviä oli loppujen lopuksi aika vähän, keskittyen rakenteen pintaosaan. Kiveyksen alla kulttuurimaa oli tummempaa ja sisälsi nokea sekä hiiltä. Kulttuurimaa-alue oli tässä vaiheessa (tasossa 2) selvärajainen ja alaltaan selvästi pienempi kuin pinnassa. Kivet rakenteen R25 sisällä eivät nokimaasta huolimatta olleet lohkeilleita tai osoittaneet muita selviä palamisen merkkejä, lukuunottamatta muutamia kiviä sektorissa c. Savialueen tuntumassa oli muutamia suurempia kiviä, joilla todennäköisesti oli ollut jokin rakenteellinen merkitys. Selvästi rakenteeseen sovitettu oli n. 30 x 50 cm:n kokoinen litteä kivilaatta, joka tuli esiin savikerroksen sisältä, punertavaksi palaneen saven alta (vrt. leikkauskartta). Syvemmälle kaivettaessa kulttuurimaa-alue pieneni nopeasti. Kahdessa kohdassa kulttuurimaa muodosti pyöreätköt syvemmälle ulottuvat kuopanteet, jotka mahdollisesti voisi tulkita paalunsijoiksi.

Rakenteen R25 koillispuolella (tai sen koillisosassa) erottui kerrosta 2 kaivettaessa toinen pieni savialue, jossa ei ollut kiveystä tai palojälkiä. Harmaa savikerros oli ohut eikä sillä vaikuttanut olevan mitään erityistä merkitystä.

Savettuja rakenteita on Kirkkomäen kalmiston tuntumassa tutkittu aikaisemminkin. Vuonna 1974 Matti Bergström tutki nokea ja muutamia kiviä sisältäneen kulttuurimaa-alueen, jossa oli "punaisenharmaaksi palanutta savea" (rakenne 13, 1974). Tulkintaa tämän rakenteen funktiosta tai tarkemmasta iästä ei ole esitetty. Vuosina 1983-84 Kaarlo Katiskoski puolestaan tutki "savikuopan" silloisella kaivausalueella B, joka on sijainnut rakenteen R25 tuntumassa (vrt liite 2:1). Savetun kuopan funktio ei kaivauksissa täysin selvinnyt, mutta sitä on pidetty mahdollisena esihistoriallisena raudansulatuskuoppana. Radiohiiliajoitus hiilestä jota oli kerätty kuopan läheisyydestä antoi tulokseksi 920+-110 B.P. (Hel-2110). Ajoitustuloksesta on esitetty, että se todennäköisesti "sijoittuu viikinkiajan lopulle 1000-luvulle" (Katiskoski 1990). Ajoitustulosta ei täysin varmasti voine sitoa nimenomaan savettuun kuopanteeseen, mutta se tukee käsitystä asuinpaikka-alueen ajoituksesta. Toisaalta voi väittää, että radiohiiliajoitus ei juurikaan sovellu nuoremman rautakauden ajoitusten tarkentamiseen suurten virherajojensa takia. Jos ajoitustulos lisäksi korjataan kalenterivuotia vastaavaksi kalibroimalla saadaan tulokseksi 1080 cal A.D., virherajat huomioon ottaen aikaväli 990-1240 cal A.D. (Stuiver & Pearson 1986).

Rakenteen R25 savialueen tulkintaa aikaisemmat havainnot eivät paljonkaan helpota. Ainoa selvä yhteinen nimittäjä on se, että savi kaikissa tapauksissa on kuumentunut punertavaksi. Voi olla, että rakenteiden saveukset liittyvät nimenomaan tulenpitoon, kuumentamiseen tms. Tällöin on kuitenkin huomattava, että varsinaisia tulisijan jälkiä kuten hiiltä tai nokea ei ole löytynyt itse savialueiden päältä. Tästä syystä rakenteen R25 savitasoakaan ei voine pitää tavallisen tulisijan pohjana.

Rakenne R26 oli edellistä hieman laajempi kiveys nokimaassa kaivausalueen kaakkoisosassa. Nokimaata näkyi kiveyksessä jo sen pintaosista saakka. Suuri osa kivistä oli nokisia ja ilmeisesti kuumuudessa lohjenneita. Kiveyksen muoto oli epämääräinen, vaikka se säilyikin pääosin samanmuotoisena useammassa kaivauskerroksessa. Vaikutelmaksi jäi, että rakenteen länsireuna saattoi olla rakenteen alkuperäinen raja. Länsireuna oli suora ja selkeästi havaittavissa kaivauskerroksesta 2 alkaen (vrt. tasokartat 2 ja 3). Rakenteen eteläosassa kiveys ja kulttuurimaa rajoittui hiekkamaahan, mutta jäi epäselväksi oliko kiveyksen mutkittava muoto tässä osassa alkuperäinen. Selvästi rikkoontunut rakenne R26 oli pohjois- ja itäpuoliltaan, jossa se rajoittui mm. modernia jätettä sisältävään maakerrokseen (vrt. tasokartat). Kiveyksen itäpuolitse on ilmeisesti kulkenut oja, josta löytyi vielä kerroksessa 4 tiiltä, lasia ja liitupiipun varren katkelma (vrt. tasokartta 4). Paikoitellen kiveyksen R26 pohjoispuolella voitiin kuitenkin havaita, että sekoittuneen maan alla oli säilynyt jälkiä vanhemmista kulttuurikerroksista (vrt. liite 2:9).

Kerrosta 3 kaivettaessa kiveyksessä R26 erottui suurin piirtein x-koordinaattilinjan 94 kaakkoispuolella kivien tihentymä, jonka muoto toi mieleen nelikulmion (vrt. tasokartta 3). Nelikulmion sivut olisivat tuolloin suurinpiirtein pohjois-etelä-suuntaiset. Leikkauksessa voitiin havaita, että kivien tihentymään liittyi myös ympäröivää kiveystä voimakkaampi nokimaa (vrt. leikkauskartta). Näytti siltä, että tämä rakenteen osa oli säilynyt alkuperäisessä muodossaan, ehkä sen itälaitaa lukuunottamatta, missä oja leikkasi nokikerroksen (vrt. leikkauskartta). Kyseessä lienee kivetty tulisija. Kivikerroksen ja nokimaan alta paljastui vielä ohut savikerros, joka oli levitetty ohuen nokikerroksen päälle (vrt. tasokartta 4 ja leikkauskartta). Paikan käyttöönottoa näyttäisi siis edeltäneen sen jonkinlainen raivaaminen ja pohjustaminen.

Edellä käsiteltyä mahdollista kivettyä tulisijaa lukuunottamatta rakenteen R26 tulkinta on vaikea. Mielellään rakenteen yhdistäisi asumiseen - vaikkapa rakennukseen. Kiveyksen epämääräinen luonne yhdistettynä asumis- ja valuujätteen runsaaseen esiintymiseen viittaa kuitenkin siihen, että rakenteen R26 syntyprosessi on voinut olla monimutkainen. Mahdollisesti tässä on rautakaudella sijainnut rakennus, jonka paikalle myöhemmin on levinnyt tai levitetty rautakautisen asutuksen tuottaamaa jätettä. Rakenteen alkuperäisimpien osien tunnistamista on edelleen vaikeuttanut asutuksen jatkuminen samassa rinteessä keskiajalla ja historiallisella ajalla.

Muinaispelto ja tulisija R28

Vuosien 1983-84 kaivauksissa todettiin silloisella kaivausalueella B ristikkomainen tummien jälkien muodostama rakenne, jota arveltiin joko ristiin kynnetyksi ns. muinaispeloksi tai paikalle lahonneeksi puiseksi ristikoksi. Muinaispeltoa pidettiin vuonna 1991 alun perin todennäköisempänä vaihtoehtona, ja tällaisen rakenteen havaitsemiseen oltiin varauduttu. Ensimmäiset viitteet kyntäjäljistä saatiin kaivausalueen kaakkoisosassa sähköpylvään haruksen ja Kuikkulan puutarhan aidan paikkaa osoittavan paalurivistön välissä kaivettaessa kerrosta 2. Esiin tuli useita steriiliin hiekkamaahan ulottuvia suurin piirtein samansuuntaisia tummia jälkiä, jotka pystyttiin valokuvaamaan (liite 2:27) ja piirtämään tasokarttaan 2.

Laajempi osa vanhasta pellostä saatiin esiin sähköpylvään haruksen lounaispuolella, haruksen ja hiilikerroksen R33 välissä. Jäljistä tuli esiin viitteitä jo kerroksessa 3, jolloin kaivamista jatkettiin poistamalla kulttuurimaata vain sen verran, että jäljet tulivat juuri ja juuri näkyviin. Jäljet vaaleassa steriilissä hiekkassa olivat kaiken kaikkiaan hyvin matalia, ilmeisesti paksuudeltaan vain 1-2 cm. Tasossa 4 esillä oli useita neliömetrejä muinaispellon ristikkäisiä kyntäjälkiä. Kaivauksen toiseksi viimeisenä päivänä jäljet pystyttiin suihkupullolla suoritetun runsaan kastelemisen sekä muutaman pilvenhattaran luoman otollisen kuvaustilaisuuden ansiosta taltioimaan sekä mustavalko- että diafilmille. Seuraavana yönä sade huuhtoi jäljet pois. Karttaan aurausjälkiä ei ehditty piirtää, joten ainoiksi dokumenteiksi jäivät valokuvat. Kuvat ovat onneksi onnistuneita. Pellon alueelta otettiin myös useita maanäytteitä, jotka toimitettiin Turun yliopiston kasvitieteen laitokselle tutkittaviksi.

Muinaispellon tuntumassa - oikeastaan muinaispellossa - tuli nuorten paalunjälkien ohella tasossa 1 esiin tulisija R28. Tasossa 1 näkyi sen pohjoisreuna, mutta jo seuraavassa kerroksessa saatiin esiin nokimaata ja hiiltä sisältävän pyöreän kivetyn tulisijan ääriviivat. Tulisija säilytettiin ehjänä tasoon 4 saakka, jonka jälkeen se kaivettiin pohjaan sektoreittain. Osoittautui, että harvahko kiveys oli asetettu karkeaan hiekkamaahan kaivettuun matalaan kuopanteeseen (liite 2:11).

Kysymykseen tulisijan ja kyntöjälkien suhteesta pyrittiin jo kaivausvaiheessa ottamaan kantaa. Eräässä vaiheessa näytti siltä, että tulisijassa olisi ollut havaittavissa pari vaaleampaa juovaa, jotka olisivat voineet olla kynössä syntyneitä, mutta havaintoa ei voitu missään vaiheessa varmistaa. Mitään viitteitä siitä, että kyntö olisi siirtänyt tulisijan kiviä tai nokimaata ympäristöön ei havaittu. Lopulliseksi tulkinnaksi ja allekirjoittaneen hieman epävarmaksi käsitykseksi jäi, että tulisija oli peltoa nuorempi. Tulisijan radiohiiliajoitus antanee näin vanhimman mahdollisen iän muinaispellolle.

Muita muinaispellon ajoituksessa auttavia havaintoja ei oikeastaan tehty. Peltojälkien päällä oli selkeä mutta ohut rautakautinen kulttuurikerros, joka sisälsi paljon saviastian paloja. Epäselväksi jäi oliko tämä rautakautiselle asuinpaikalle avatun nuoremman pellon kyntökerros, rautakautisen pellon kyntökerros johon oli sekoittunut asuinpaikkajätettä, vai vanhemman pellon päälle muodostunut asuinpaikkakerros. Ainoa asiaa mahdollisesti valaiseva (negatiivinen) havainto on, että saviastianpaloja ei havaittu itse aurausjäljissä. Rautakautisen kulttuurikerroksen suhde tulisijaan R28 jäi niinkään toteamatta.

Paalunjäljet R1-R22

Nuoria paalujen jäännöksiä ja ns. paalunjälkiä oli kaivausalueella niin monta, että niiden dokumentointia erityisen lomakkeen avulla haluttiin kokeilla. Tietoja kerättiin mm. kuopanteen muodosta ja rakenteesta, paalun jäännöksistä sekä löydöistä. Dokumentointitapa jäi kuitenkin sen verran kehittymättömäksi, ettei sitä tässä raportissa esitellä lomakemuotoisena. Seuraavassa on lueteltu joitakin mittaustietoja sekä lyhyesti kuvailtu paalunjälkiin liittyviä havaintoja. Paalunjäljistä R2 sekä R6-R16 piirretyt leikkauskartat on liitetty kertomuksen loppuun (liite 2:15-2:19). Useista paalunjäännöksistä otettiin puu- tai maanäytteitä (KM 27025:905-918).

R	rakennenumero
X	x-koordinaatti
Y	y-koordinaatti
Z	z-koordinaatti
PH	paalun jäännöksen halkaisija
H	paalunjäljen (kuopanteen) halkaisija
PS	paalun syvyys (cm) z-lukemasta
S	paalunjäljen (kuopanteen) syvyys (cm) z-lukemasta
P	puuta
MP	maatunutta puuta
PJ	puun jättämä jälki

R	X	Y	Z	PH	H	PS	S	P	MP	PJ
1	115.22	110.29	300		35		28			
2	113.39	113.58	317		65		26			
3	110.91	114.61	320	18	54	23	23			x
4	110.23	115.14	322	10	48	25	25			x
5	109.70	115.97	329	10	45	18	18			x
6	108.98	116.63	340	12	50	33	33	x	x	
7	108.76	116.97	345	8	28	12	10		x	x
8	108.18	117.65	355	11	38	11	11			x
9	107.27	118.67	466	12	40	25	29	x	x	
10	106.11	120.04	388	10	28	6	9			x
11	105.25	120.81	392	9	25		4		x	x
12	103.68	122.52	407		25		9		x	
13	103.35	122.86	403	15	30	7	8		x	
14	101.21	109.74	211		54		16			
15	102.10	109.80	210	17	54	0	3		x	
16	102.08	108.96	200	15	31	2	6		x	
17	104.60	110.50	218		45		26			
18	106.80	110.70	244	20	40		33			x
19	107.40	110.80	247		50		46			
20	108.70	111.40	266	5	70		9		x	
21	108.60	110.40	264		34		14			
22	111.78	111.34	287	10	45	10	21		x	

Paalu R1

Kuopanne oli ympäröity pienehköillä kivillä. Kuopan täyttemaasta löytyi tiilen paloja sekä yksi pala epämääräisempää palanutta savea.

Paalu R2

Paalun sija oli ympäröity kivillä, jotka muodostivat erittäin selkeän pyöreän rakenteen. Kiveys kaivettiin ja kuvattiin tasoissa ennen leikkauksen piirtämistä. Kuopan täyttemaassa oli pieniä tiilenpaloja sekä palanutta savea. Paalunjäljen pinnassa oli tiilenpala (KM 27025:269), jonka toisella pinnalla oli ruohopainanteita ja toisella puolella kissan tai muun eläimen tassunjälki.

Paalu R3

Kuopannetta ympäröi sekä pinnassa että syvemmällä muutamat kivet. Paalunjäljestä löytyi tiilenmuruja, pala palamatonta luuta sekä moderneja lasinsirpaleita pulloista ja ikkunalasista.

Paalu R4

Kuopanteessa oli muutamia tukikiviä. Paalunjäljestä löytyi mm. punasaviekramiikkaa, tiiltä sekä pieni kaakelin murunen.

Paalu R5

Kuopanteessa ei ollut kiviä.

Paalu R6

Paalun ympärillä oli muutamia kiviä täyttemaassa. Täyttemaasta löytyi pieniä palaneen saven kappaleita, pala tiiltä, pala kaakelia ja pala lasitettua punasavikeramiikkaa.

Paalu R7

Paalun kohtaa ympäröi vain pienet kivet paalunjäljen pinnassa.

Paalu R8

Paalunjäljessä oli vain muutamia kiviä. Täyttemaasta löytyi pieniä palaneen saven kappaleita ja selviä tiilenpaloja.

Paalu R9

Paalunjäljessä oli muutama kivi löyhästi paalunkohdan ympärillä. Täyttemaasta löytyi pieniä palaneen saven ja tiilen paloja sekä yksi pala punasavikeramiikkaa.

Paalu R10

Täyttemaassa oli muutamia kiviä sekä pieniä tiilen ja palaneen saven paloja.

Paalu R11

Paalunjälki oli kivetön. Täyttemaasta löytyi pieniä tiilen palasia.

Paalu R12

Paalunjälkeä ympäröi pinnassa muutamat kivet. Täyttemaasta löytyi pieniä tiilenpalasia. Paalunjäljessä oli maatunutta puuta, mutta vaakasuorassa asennossa (liite 2:18).

Paalu R13

Täyttemaassa oli muutamia kiviä. Täyttemaasta löytyi runsaasti pieniä tiilenpalasia.

Paalu R14

Pinnassa paalunsijaa rajasi kaksi suurta kiveä sekä muutama pieni kivi. Kuopan pohjalla oli suurehko lattea kivi osoituksena siitä, että paalun pää on ollut tasainen. Täyttemaan ylemmissä osissa oli pieniä tiilen palasia.

Paalu R15

Paalunjälkeä ympäröi pintatasossa muutamat kivet.

Paalu R16

Täytymaassa oli vain muutamia kiviä. Täytymaasta löytyi myös pala bitumia.

Paalu R17

Paalunsijan ympärillä oli pinnalla suurehkoja kiviä sekä yksi melkein kokonainen tiiliskivi. Syvemmällä kuopanteessa oli niinikään kiviä ja tiiliskiven palasia paalun kohdan ympärillä. Pohjalla oli lattea kivi, mikä osoitti paalun pään olleen tasainen. Täytymaasta löytyi tiilenpalasten lisäksi pala lasia.

Paalu R18

Paalunsijan ympärillä oli pinnalla kiviä sekä yksi suuri tiiliskiven pala. Täytymaasta löytyi tiilenpalasia.

Paalu R19

Paalunsijan ympärillä oli pinnalla suurehkoja kiviä, jotka jatkuivat paalunsijan pohjaan saakka. Pohjalla oli vaakasuorassa asennossa suuri tiiliskiven pala, mikä osoittaa paalun pään olleen tasainen.

Paalu R20

Paalunsijan ympärillä oli pinnalla suuri tiilen osa sekä suurehkoja kiviä, jotka jatkuivat paalunsijan pohjaan saakka.

Paalu R21

Täytymaassa oli muutama pikkukivi sekä muutama tiilenpalanen.

Paalu R22

Täytymaassa oli vain pienehköjä kiviä. Täytteeseen oli sekoittunut myös tiilenpalasia.

Erikseen dokumentoitujen paalunjälkien lisäksi mainittakoon kolme paalun jäännöstä (x 96.95, y 127.50; x 97.00, y 126.75; x 97.20, y 126.85), joiden kuopanne ei ulottunut puhtaaseen hiekkaan, ja joissa ei ollut kivirakennetta. Nämä kuuluivat samaan kokonaisuuteen kuin edellä luetellut paalunjäljet. Havaitut paalut ja paalunjäljet muodostavat yhdessä kokonaisuuden, joka seuraa Kuikkulan talon entisen puutarhan rajaa (liite 2:14). Kyseessä on siis jäännös puutarhan aidasta tai pikemminkin ainakin kahdesta samaa linjausta noudattavasta aidasta, koska paalunjälkiä on niin tiheässä. Viimeinen aita oli olemassa ainakin vielä vuonna 1962, jolloin Anna-Liisa Hirviluoto suoritti paikalla kaivauksia. Eri-ikäisiä paalunsijoja ei toistaiseksi ole yritetty erottaa. Mitään systemaattista rakenteellista eroa paalunsijoissa ei voitu havaita. Mikään ei myöskään viittaa siihen, että selvien paalunsijojen joukossa olisi historiallista aikaa vanhempia.

Kellari R27 ja kiveys R31

Jo ensimmäistä kerrosta kaivettaessa alkoi kaivausalueen kaakkoispuoliskossa, rakenteen R25 luoteispuolella, erottua suorakaiteen muotoiseksi hahmottuva värjäytymä (tasokartta). Sekoittunutta maata sisältävä rakenne oli suurin piirtein pohjois-etelä -suuntainen ja sen pohjoispäässä oli uloke. Syvemmälle kaivettaessa ilmeni että kysessä oli kellarikuopanne, johon pohjoisesta johti sisääntuloaukko (liite 2:13). Kellarin pohjalla oli puinen hyvin säilynyt lattia, joka piirrettiin (liite 2:12) ja josta sahattiin puunäytteet. Lattialaudat oli asetettu poikittaisten tukien päälle. Varsinaisten lattialautojen päällä oli kellarin etuosassa vinottain huonosti säilyneitä lautoja sekä puulitoksien kasatun kaukalon tai laatikon jäännös (liite 2:12). Puulattian päällä olevassa täyttömaassa havaittiin lasitettua punasavikeramiikkaa, posliinia, tiiltä, nauloja, rautalankaa, sirppi, tekstiilifragmentteja, nahkaisia kengänpohjia, ikkunalasiasia, sähkölamppu ja kellokoneiston hammasrattaita. Näitä löytöjä ei otettu talteen.

Lisävalaistusta kellarin ikään saatiin kun vuosina 1945-51 Kuikkulan talossa asunut Heikki Kari kävi tutustumassa kaivaukseen. Ennen vuotta 1945 hänen enonsa viljeli tilaa, joten Kuikkulan alue oli Heikki Karille tuttu jo aikaisemmin. Kellarikuopasta Kari muisteli, että se oli vielä 1939 sirpalesuojana, mutta täytettiin vuonna 1941. Kuoppa oli silloin jo vanha eikä sen ikää Karin mukaan osaa edes arvata. Kellarin maanpäällisistä rakenteista Kari ei osannut kertoa. Kellarin läheisyydessä Kari muisti kulkeneen aidan, jonka rakenne oli sama kuin Kuikkulan mäen päällä oleva pystyrima-aita vielä nykyään. Kari esitti myös valokuvan alueesta vuodelta 1971, missä näkyi Kuikkulan talo, puutarha ja puutarhaan saakka ulottuva peltoalue.

Jo koneellisen pintamaanpoiston yhteydessä tuli kellarin R27 koillispuolelta esiin kiveys, jonka ensin ajateltiin liittyvän rakenteisiin R25 ja R26 (vrt. tasokartat). Kivet eivät olleet lohjenneita eivätkä osoittaneet muita palamisen jälkiä. Syvemmälle kaivettaessa osoittautuikin, että rakenne on kokonaisuudessaan muodostunut historiallisella ajalla. Kiveyksessä ja sen ohessa olevassa tummassa maassa oli runsaasti tiiltä sekä mm. nauloja, rautainen tynnyrinvanne, nahkaisia kengänpohjia, lasia ja palamatonta luuta. Tätä nuorta materiaalia esiintyi kulttuurikerroksen pohjaan saakka. Samantapaista materiaalia oli myös tummassa maassa varsinaisen kiveyksen pohjoispuolella. Mahdollisesti kyseessä on roskakasa tai tunkio, johon talousjätteen lisäksi on heitetty kiviä puutarhan palstoilta tai pellosto.

Kiveys R32 ja hiilikerros R33

Koneellisen pintamaan poiston yhteydessä havaittiin kaivausalueen lounaisreunassa sähköpylvään tuntumassa hiilikerrostuma R33, joka ennen havaitsemista ehti rikkoontua sähköpylvään luoteispuolella. Kaivamista jatkettiin lastoin. Osoittautui, että hiilikerros kiersi sähköpylvään tueksi jätetyn kaivamattoman alueen ja jatkui selvästi myös sen alle (tasokartta 1). Pari metriä hiiliesiintymästä koilliseen tuli näkyviin pitkänomainen kiveys R32, jota ensin pidettiin mahdollisesti hiilikerrokseen liittyvänä. Myöhemmin osoittautui kuitenkin, että kiveys seurasi Kuikkulan puutarha-alueen rajaa. Kiveyksen sisältä tuli esiin paalunjäännökset R17-R19 (vrt. tasokartat). Ilmeisesti kiveys on muodostunut kun puutarha-alueelta on poistettu kiviä syrjemmälle aidan tuntumaan.

Hiilikeros R33 päätettiin varmuuden vuoksi jättää tarkemmin tutkimatta, koska rakenteen merkittävydestä ei pystytty tekemään päätelmiä. Kaivausalueen lounaisreunasta piirretystä leikkauksesta käy ilmi, että tiilenpaloja ei ollut hiilikerosen alla (liite 2:10), mikä voisi viitata mahdolliseen korkeaan ikään. Toisaalta muutamia tiilenpaloja näkyi hiilikerosen tuntumassa tasossa 1 (vrt. tasokartta). Hiilikerrostuma näytti myös olevan osittain tien alla, mikä viittaa siihen, että se on ainakin nuorinta tielinjausta vanhempi. Muutoin leikkauksen tulkinta oli vaikeaa, mutta mahdollisesti siinä näkyi myös vanhempi tienpohja (1, liite 2:10). Siinä oli myös tumma runsaasti tiilimurskaa sisältävä kerrostuma (2), joka jäi selvästi hiilikerrostumaa ylemmäksi. Hiilikeros ja sen lähialue peitettiin muovilla sekä maakerroksella ja jätettiin kaivamattomana odottamaan mahdollisuutta kaivaa se kokonaisuudessaan. Mikäli se halutaan tutkia kokonaisena tulee sen päällä oleva sähköpylväs siirtää.

Kulttuurimaakuopanteet

Kaivausalueella esiintyi useita tumman kulttuurimaan perusteella erotettavia läiskä, jotka ovat jälkiä maahan kaivetuista kuopista. Kuopanteet olivat eri muotoisia ja ne ovat todennäköisesti syntyneet eri aikoina ja eri toimintojen seurauksena. Yhteistä monille oli kuitenkin eläinten luiden esiintyminen, mikä viittaa siihen, että kuoppiin on haudattu eläimiä tai osia eläimistä. Useimmat kuopanteet esiintyivät alueella joka on ollut peltoa 1970-luvulle saakka. Kuikkulan talon puutarha-alueella niitä ei ollut. Useimmissa kuopanteissa löytömateriali osoitti, että kyse on nuorista rakenteista, joista ainakin osa on muodostunut tällä vuosisadalla. Osa kuopanteista nimettiin kuvailun helpottamiseksi. Muiden kuopanteiden luonne ilmenee vertailemalla tasokarttoja sekä löytöluettelon tietoja.

R23

Haudan H17 alkaessa erottua ympäröivästä maasta näkyi sen vieressä pieni läiskä, jonka värisävy oli sama kuin kulttuurimaa hautakuopanteen kohdalla (vrt. tasokartat). Läiskä oli jälki matalasta kuopasta, jonka pohjalla oli eläimen luita (liite 2:21). Kuopassa ei ollut luiden lisäksi muita löytöjä. Vaikutelmaksi jäi, että kuopanne R23 olisi saattanut liittyä hautaan H17. Jos näin ajatellaan, on kuitenkin selitettävä miksi eläimen luut olivat varsin hyvin säilyneitä, kun viereisestä hautauksesta ei ollut jäljellä muuta kuin arkun naulat.

R24

Kaivausalueen keskiosan lounaisreunassa erottui kerrosta 2 kaivettaessa soikeahko läiskä, joka tämän jälkeen tutkittiin erikseen. Kuopanne oli matala ja kapeni pohjaa kohti. Aivan sen pohjalla erottui kaksi kaartuvaa maatuneen puun jälkeä, jotka sijoittuivat kuopanteen reunoille (liite 2:20). Rakenne voidaan mahdollisesti tulkita lapsen haudaksi, mutta tulkinta ei ole varma. Rakennetta R24 kaivettaessa se ei vaikuttanut haudalta. Säilytään maa kuopanteessa oli samanlaista kuin alueen kulttuurimaa kerroksessa 2, eli kuopanne voi hyvin kuulua osana laajempaan kulttuurikerrokseen. Myöskään kaartuville arkun laidoille ei ole Kirkkomäen kalmistossa vastineita.

R29

Kuopanteet R29 ja R30 tulivat esiin hautojen H18 ja H20-H21 koillispuolelta kerrosta 1 kaivettaessa (vrt. tasokartat). Ne erottuivat hautoja tummempina. Molemmissa kuopanteissa oli hieman tiiltä. Kuopanteessa R29 havaittiin lisäksi lasia, kaakeliuunin kaakelin palanen, sekä jonkinlainen sulake. Kuopanteessa oli lisäksi suuria hyvin säilyneitä eläimen luita. Luita tutkineen Huk Ulla Tupalan mukaan kuopasta löytyneet luut ovat nuoren (<1,5 v.) sian luita. Todennäköisesti kyseessä on ollut koko eläimen raato, mutta raajojen luut olivat huonosti säilyneet. Luut hävitettiin tunnistamisen jälkeen.

R30

Kuopanteesta R30 ei löytynyt luita, mutta kuopanteen luonne oli muutoin samankaltainen kuin R29. Maa oli mustaa ja tahmeaa, mikä johtunee maatuneesta orgaanisesta aineesta. Kuopanteen pintaosasta löytyi naula sekä kaksi muuta metallinpalaa.

R34

Kuopanne R34 sijaitsi lähellä kaivausalueen lounaislaitaa, kaapeliojan koillispuolella. Se oli verrattain syvä ja sisälsi suurehkoja kiviä (vrt. tasokartat). Täyttemaassa oli tiilenpaloja. Todennäköisesti kyseessä on paalun (ehkä sähkö- tai puhelinpylvään) kuoppa ja tukikiveys.

R35

Kuopanne R35 poikkesi muista kulttuurimaakuopanteista. Maa oli noen varjäämää ja kuopanne sisälsi lisäksi runsaasti hiilenpaloja. Muutoin kuopanne oli löydötön. Vaikutti siltä, että kuopanteeseen oli kaadettu hiiltä ja nokea, tai maata joka on sisältänyt runsaasti hiiltä ja nokea. Kuopanteen ajoitus on löytömateriaalin puuttuessa toistaiseksi avoin, mutta ajoitus on selvitetävissä radiohiilimenetelmällä.

R36

Pitkänomainen likamaakuopanne R36 tuli esiin kellarikuopanteen R27 pohjoispuolelta kerrosta 4 kaivettaessa (vrt. tasokartta). Siitä löytyi suuri tiilenpala sekä eläimen hampaita.

R37

Kuopanne R37 kuului kaivausalueen luoteisosan rakenteisiin, joista on piirretty puhtaaksi oma kartta mittakaavassa 1:20. R37 näytti koostuvan kahdesta toisiinsa liittyvästä osasta, joista toinen oli pitkänomainen ja toinen eräänlainen uloke edellisen koillispuolella. Ulokkeessa oli kiviä ja suuria tiilenpaloja. Tummassa maassa oli myös rautakuonaa sekä eläimen hampaita, joista ainakin osa oli naudan hampaita. Tunnistettuja naudan hampaita ei luetteloitu.

R38

Likamaakuopanne R38 sijaitsi edellisen läheisyydessä. Kuopanteessa havaittiin muutama kuonanpala, tiiltä sekä sian hampaita. Kaikkia löytöjä ei luetteloitu.

R39

Rakenne R39 on esimerkki kaivausalueella sijainneesta ojasta. Oja oli samansuuntainen kuin puutarhaidan vieressä sijainnut, mutta sijaitsi aidasta n. 4 m:n päässä (vrt. tasokartta). Ojan täyttäneestä maasta löytyi tiiltä, lasia ja muutama pala palamatonta luuta.

R40

Kuopanne R40 sijaitsi kaivausalueen keskivaiheilla, aika lähellä alueen koillisreunaa. Se erottui jo tasossa 1 suorakaiteen muotoa muistuttavana värjäytymänä. Kuopanteessa havaittiin pieniä tiilenpaloja sekä suuria eläinten luita. Luita tarkastelleen Huk Ulla Tupalan mukaan luut ovat aikuisen naudan lantion, takaraajojen ja eturaajojen luita sekä lapaluu ja muutama nikamna. Luissa ei ollut teurastusjälkiä tai muuta mainittavaa.

R41

Kuopanne R41 oli n. 4 m pitkä ojaa muistuttava rakenne kaivausalueen luoteisosassa. Kuopanteessa havaittiin mm. naula, pala rautaa sekä posliinia ja lasia.

R42

Kerrosta 2 kaivettaessa tuli kaivausalueen eteläkulmassa esiin pyöreähkö kulttuurimaakuopanne. Likamaassa havaittiin pieniä tiilenpaloja sekä liitupiipun varren katkelma.

Yhteenveto

Kirkkomäen kalmiston ja sen lähialueen kaivaus vuonna 1991 paljasti runsaan ja monipuolisen aineiston, joka kertoo alueen asutuksesta rautakauden ja keskiajan taitteessa sekä alueen maankäytöstä historiallisella ajalla. Polttamatta suoritettuja hautauksia todettiin parikymmentä, joista 16 tutkittiin. Tämän lisäksi alueella tutkittiin rautakautiseen asuinpaikkaan kuuluneita rakenteita, sekä dokumentoitiin historiallisen ajan asutuksesta ja muusta toiminnasta kertovia jäänteitä. Vanhimmat selkeästi ajoitettavat löydöt ovat viikinkiaikaisia, mutta alustavasti näyttää siltä, että asuinpaikkarakenteet ja suurin osa haudoista kuuluvat 1000-luvulle tai ristiretkiaikaan n. 1050-1150.

Erityisen huomion ansaitsevat rautakautisten rakenteiden R25 ja R26 yhteydessä esiintyneet pronssin valuuseen liittyvät löydöt. Esihistoriallisesta metallikäsityöstä kertovat havainnot ovat Suomessa yhä harvinaisia, vaikka muutamia vastaavia löytöjä aivan viime vuosina onkin tullut tutkijoiden tietoon. Kirkkomäen kalmiston tuntumassa pronssiesineiden katkelmat (lähinnä pronssipellin kappaleet ja muutamat korujen osat) ovat yleisimpiä valuuseen liittyviä löytöjä. Metallikäsityön ajoittaminen uudelleen sulatettavaksi tarkoitettun pronssiromun perusteella on kuitenkin epävarmaa, vaikka se tässä tapauksessa esiintyykin pääosin rautakautisessa kulttuurikerroksessa. Varmin ajoitus valuutoiminnalle saataneen hevosenkenkäsolkien kaaren teelmästä (KM 27025:1100), siitä huolimatta, että tämä on löytynyt sekundaarisesta asemasta muista löydöistä erillään. Valitettavasti teelmästä puuttuvat nupit, joiden muoto on hevosenkenkäsolkien typologioiden perustana yhdessä kaaren muodon ja kaaren poikkileikkauksen kanssa. Hevosenkenkäsolkien yleinen ajoitus viikinki- ja ristiretkiaikaan riittänee kuitenkin toistaiseksi osoittamaan, että Kirkkomäen kalmiston tuntumasta löytynyt solki on valettu myöhäisellä rautakaudella. Poikkileikkaukseltaan rombimaisia solkia esiintyy suhteellisen vähän, mutta esimerkiksi Gotlannissa voidaan rullapäiset poikkileikkaukseltaan rombimaiset soljet ajoittaa paremminkin aikaan ennen 1000 kuin sen jälkeen (Carlsson 1988).

Tutkimusalueella havaitun ristiinkynnetyn ns. muinaispellon ajoitus on vuonna 1991 tehtyjen havaintojen perusteella toistaiseksi avoin, mutta mahdollisesti sekin voisi ajoittua rautakauteen tai rautakautta edeltävään aikaan. Viitteen siitä antaa vuosien 1983-84 kaivausalueella B tehdyt havainnot, joiden perusteella Kaarlo Katiskoski on esittänyt, että kyntöjäljet ovat alueella B vanhemmat kuin samalla alueella tutkittu savettu kuoppa. Savikuopan todennäköisenä ajoituksena on radiohiiliajoitukseen tukeutuen pidetty 1000-lukua. Näin ollen voisi esittää hypoteesin, jonka mukaan muinaispelto on vuonna 1991 tutkituista rakenteista vanhin. Kyntöjälkien alueella sijainneen tulisijan R28 voisi ehkä alustavasti liittää alueen muihin rautakautisiin asuinpaikkahavaintoihin, eli rautakauden lopulle. Näin muodostuisi seuraavanlainen kaavio tärkeimpien rakenteiden ja havaintojen mahdollisista ikäsuhteista:

Muinaispelto

>

Tulisija R28
Asuinpaikkarakenteet R25, R26
Haudat

>

Keskiajan löydöt kulttuurikerroksessa

>

Hiilikerros R33

>


Aitaus R1-R22
Kellari R27, Tunkio R31
Jätekuopat ja eläinten haudat pellossa

Keskiaikaan ajoitettavia rakenteita ei pystytty erottamaan, mutta asutuksen jatkuminen näkyy muutamien esinelöytöjen perusteella. Mainittakoon, että ainakin yksi keskiaikaan ajoittuva löytö sisältyy myös vuoden 1974 kaivauslöytöihin, nimittäin keskiaikaista tyyppiä oleva avain (KM 19433:34).

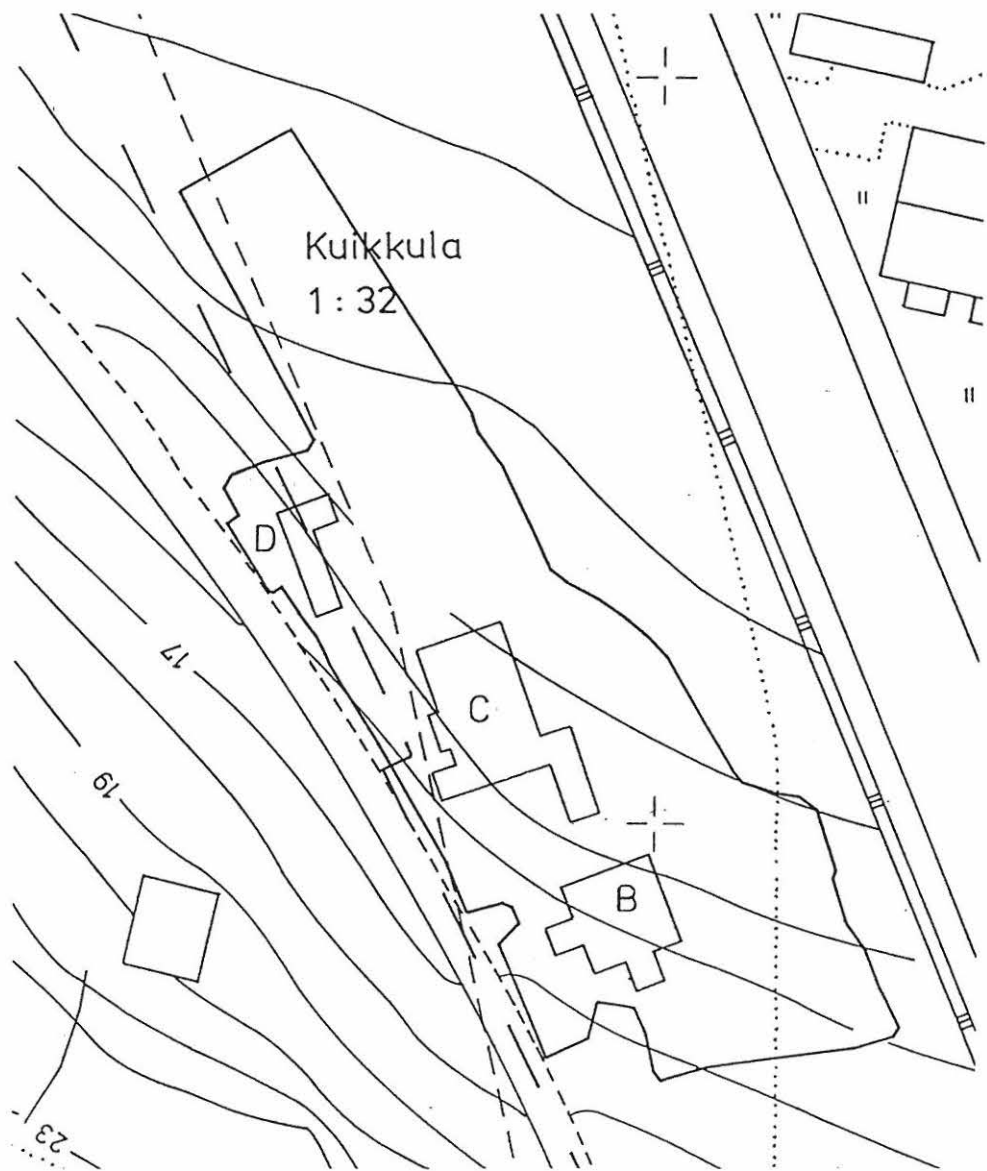
Keskiajan jälkeiseen aikaan ajoitettavat rakenteet ovat osittain hyvin selkeitä. Ajoitukseltaan ongelmallinen on vielä hiilikerros R33, joka toistaiseksi erottuu muista historiallisen ajan rakenteista koska siihen ei selvästi näytä kuuluvan tiilen esiintyminen. Toisaalta ei ole myöskään viitteitä siitä, että se olisi esihistoriallinen. Sen ajoitus voitaneen selvittää tulevaisuudessa kaivauksissa, tai radiohiilimenetelmällä. Todettakoon vielä, että historiallisen ajan rakenteisiin ei sisälly asuinrakennusten perustuksia tai muita varmoja jälkiä asumisesta nimenomaan nyt tutkitulla alueella. Todennäköisesti asuinrakennukset ovat kuitenkin sijainneet tutkimusalueen läheisyydessä.

Vuoden 1991 kaivaustulokset antavat toivottavasti tulevaisuudessa mahdollisuuden arvioida uudestaan myös aikaisempien vuosien kaivausten havaintoja. Tässä yhteydessä mielenkiintoinen on ainakin vuoden 1973 kaivaus. Vuonna 1973 tutkitusta pienestä polttokalmistosta on todettu, että se on "esineistön perusteella selvästi viikinkiaikainen, mutta tarkempi ajoitus ei ole mahdollinen" (Bergström 1974). Myöhemmin Kaarlo Katiskoski (1990) on tarkentanut ajoitusta "viikinkiajan lopulle, 900-luvulle ja 1000-luvun alkuun". Jos polttokalmisto olisi selvästi viikinkiaikainen olisi varmaankin luontevinta ajatella, että kyseessä on Kirkkomäen pääosin ristiretkiaikaisen ruumiskalmiston edeltäjä. Näin onkin tehty. Ajatuksia herättää kuitenkin polttokalmiston löydöstö, joka (pikaisen vilkaisun perusteella) näyttää kovin nuorelta. Esimerkiksi ristikkokoristeista keramiikka näyttää sisältyvän löydöstöön, mutta aaltoviivakoristeisia paloja ei vaikuta olevan kovin monta. Ristikkokoristeista keramiikkaa pidetään yleensä verrattain nuorena, pääosin ristiretkiaikaan ajoittuvana. Vyön solki (KM 19272:32) ja hihnanjakajan hela (KM 192272:224) saattaisivat puolestaan edustaa niitä gotlantilaisvaikutteisia muotoja joita alkaa esiintyä 1000-luvulla. Löydetyt karhunhammasriipukset ovat kieltämättä viikinkiaikaisia, mutta niitä voi hyvin esiintyä vielä 1000-luvulla, minkä osoittaa esimerkiksi nyt tutkittu Kirkkomäen hauta H27. X-tyyppin miekan ponsi (KM 19272:293) on myös mielenkiintoinen, sillä se kääntyy (allekirjoittaneen muistikuvan perusteella) hieman linssimäiseksi, mikä on nuori piirre. X-miekat ajoittuvat lähinnä 900- ja 1000-luvuille, mutta niitä voi esiintyä vielä 1100-luvullakin. Ehkä tulisi pohtia sitäkin mahdollisuutta, että Kuikkulankadun pieni polttokalmisto kuuluisi myös ajallisesti samaan kokonaisuuteen kuin nyt tutkitut asuinpaikkarakenteet sekä Kirkkomäen kalmiston polttamatta suoritettut hautaukset.

Turussa 8.5.1992



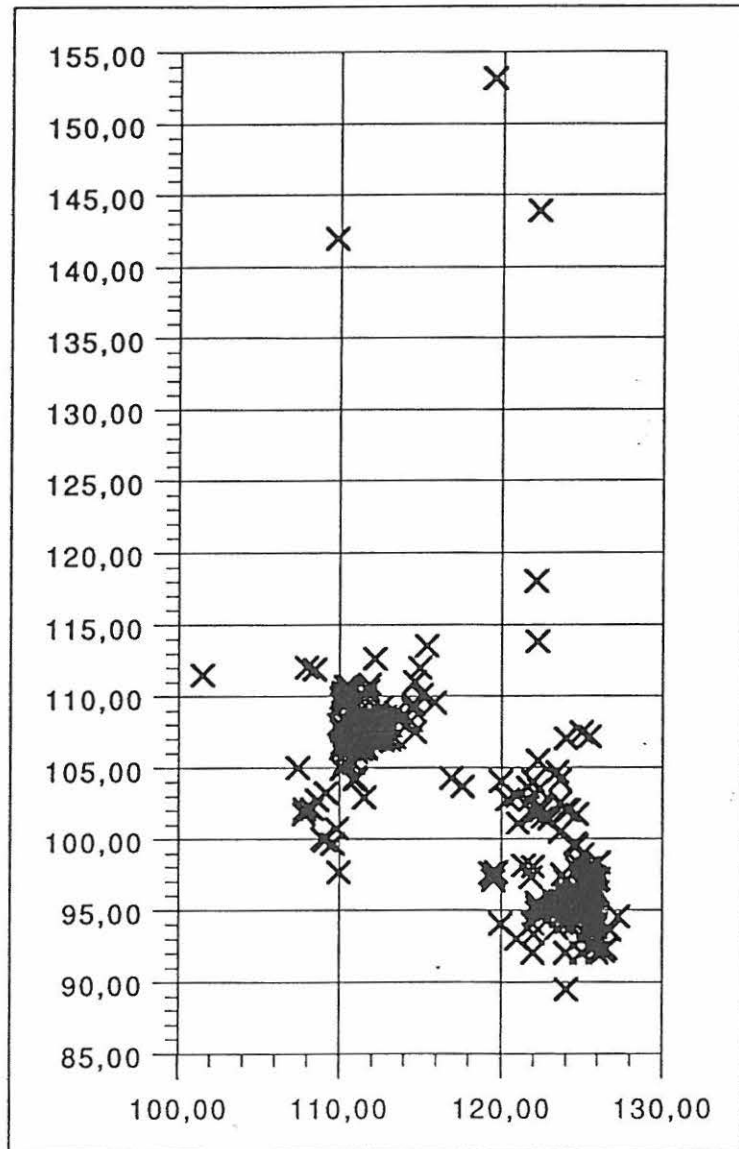
Henrik Asplund



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

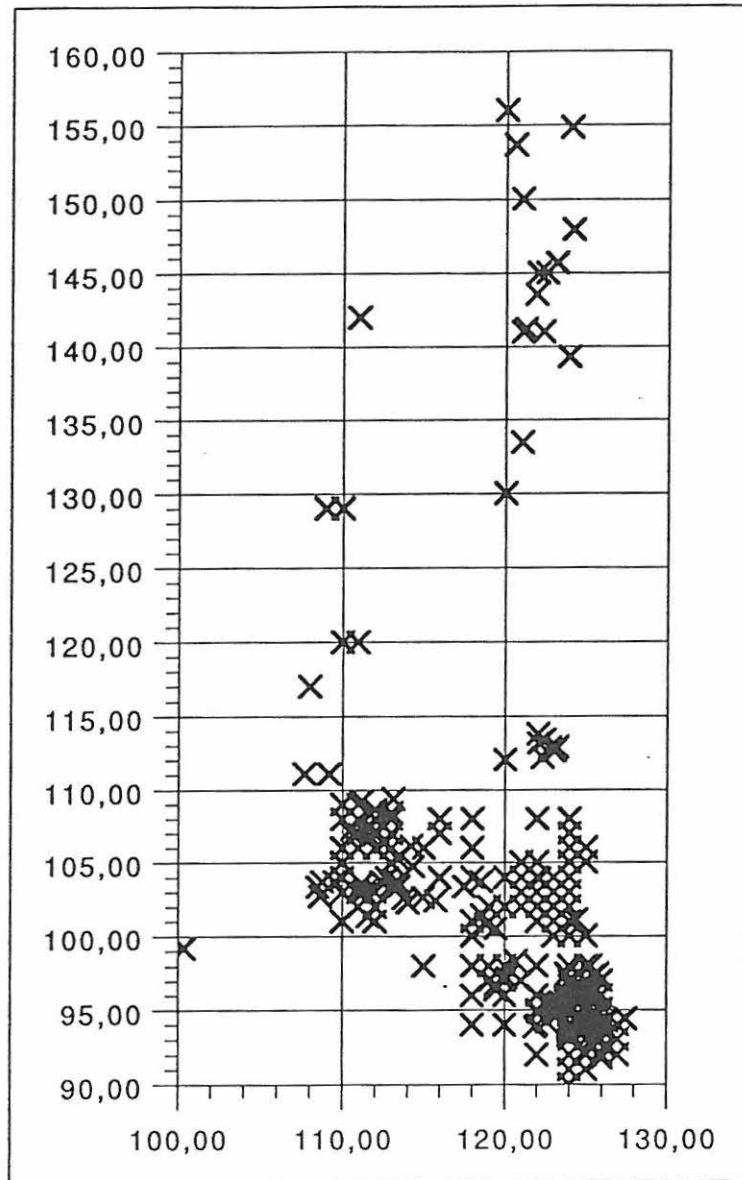
Vuosien 1983-84 kaivausalueet

Ote vuoden 1991 yleiskartasta
MK 1:500



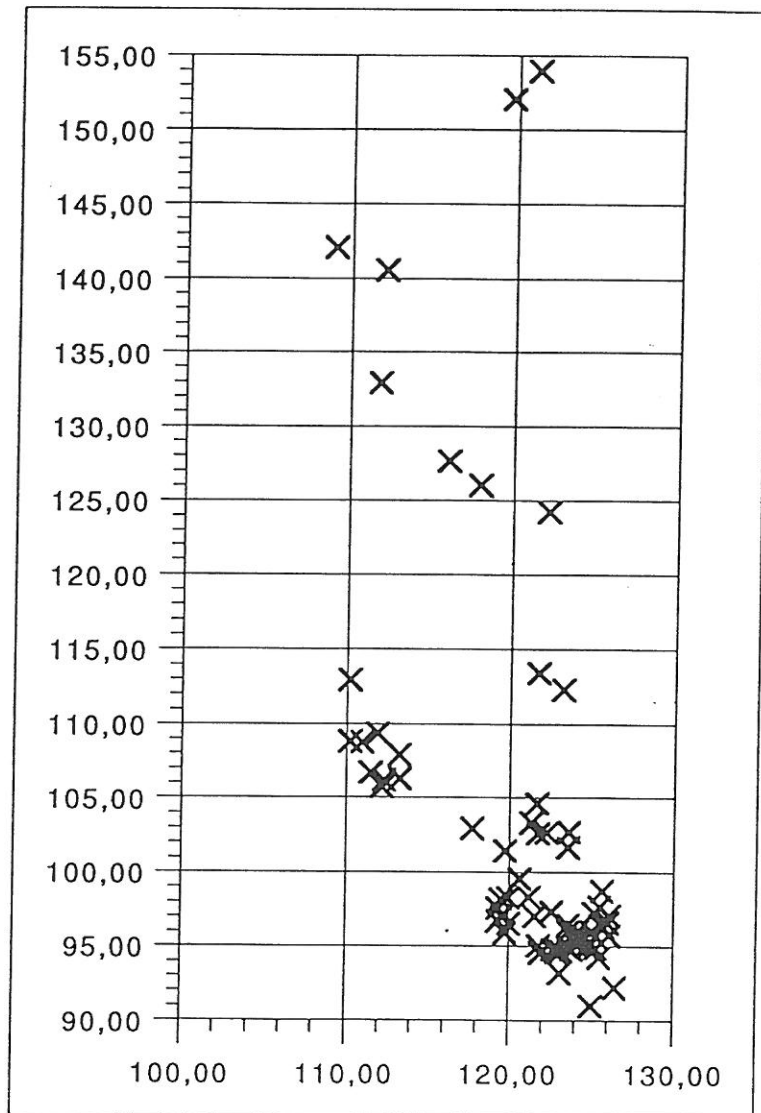
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Keramiikan levintä



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

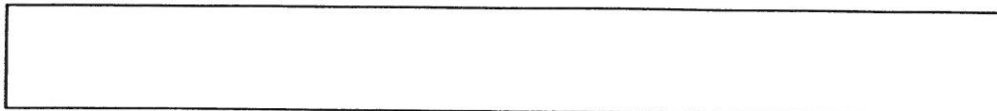
Palaneen saven levintä

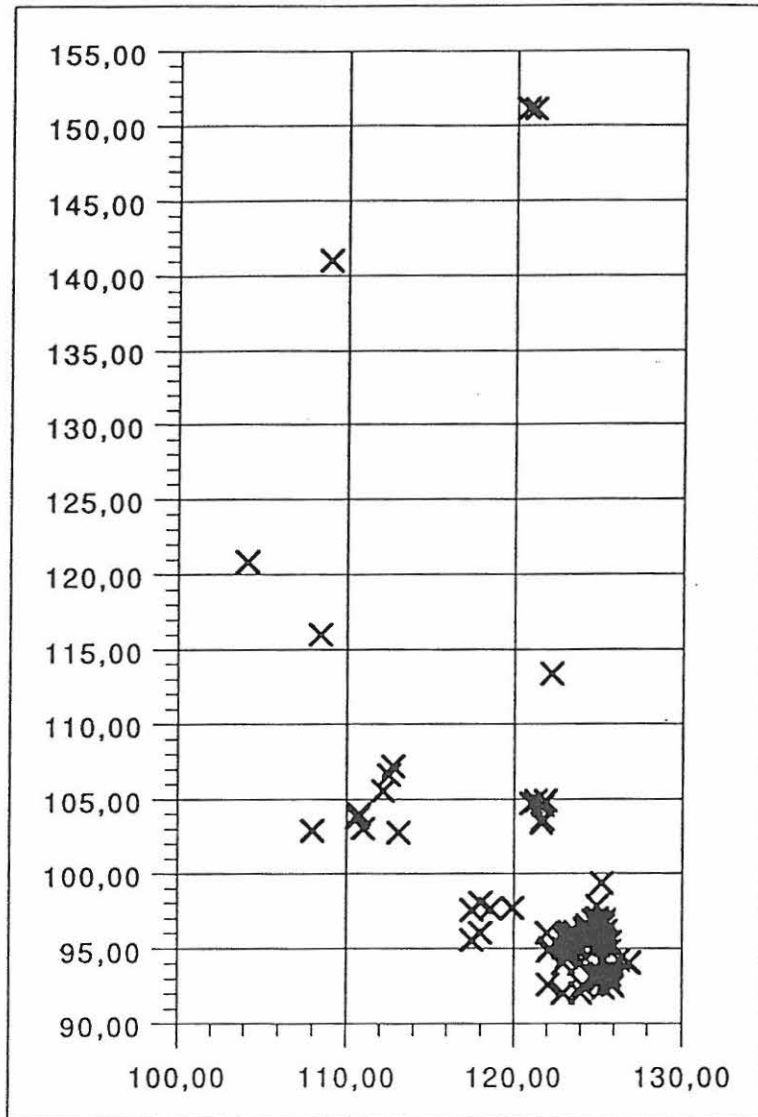


Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki

1991

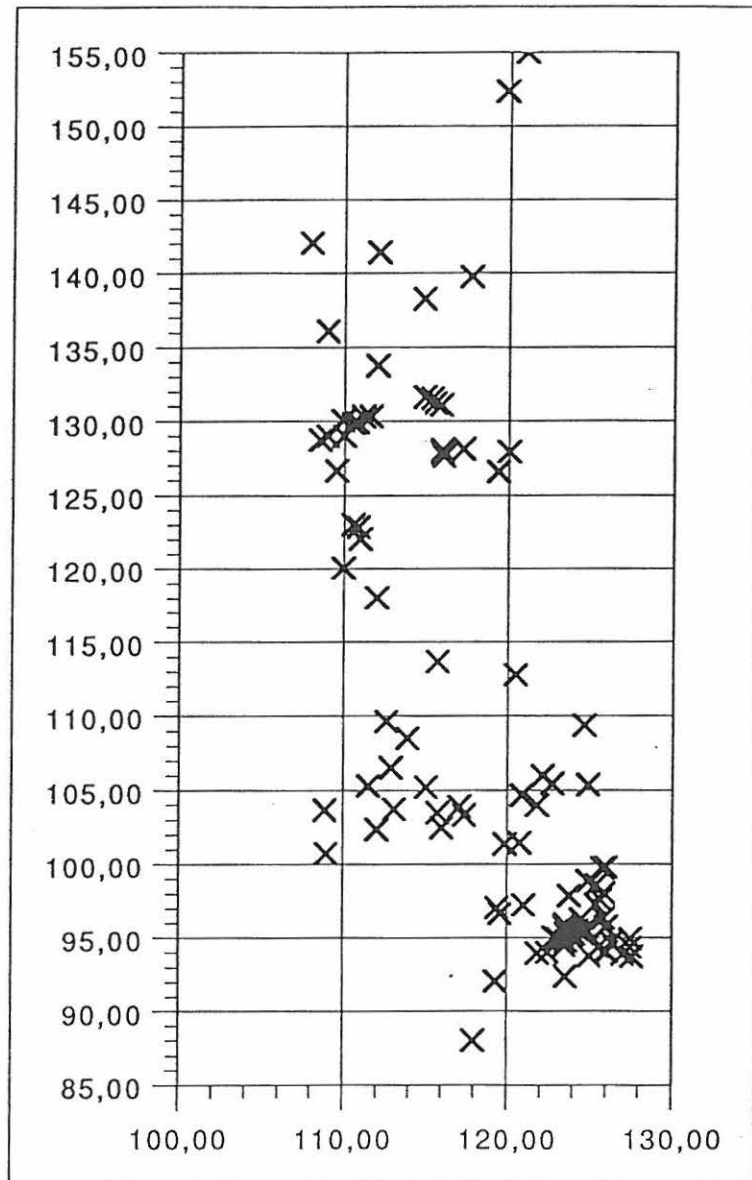
Pronssin levintä





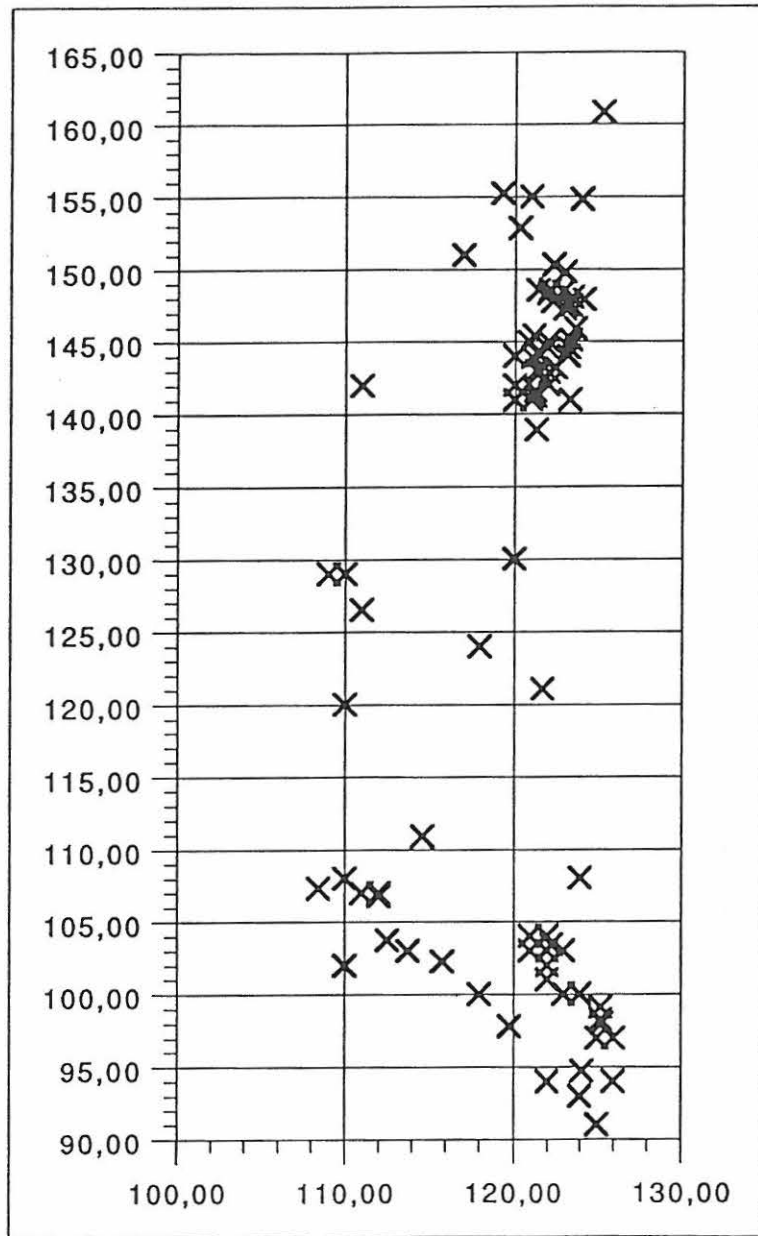
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Palaneen luun levintä



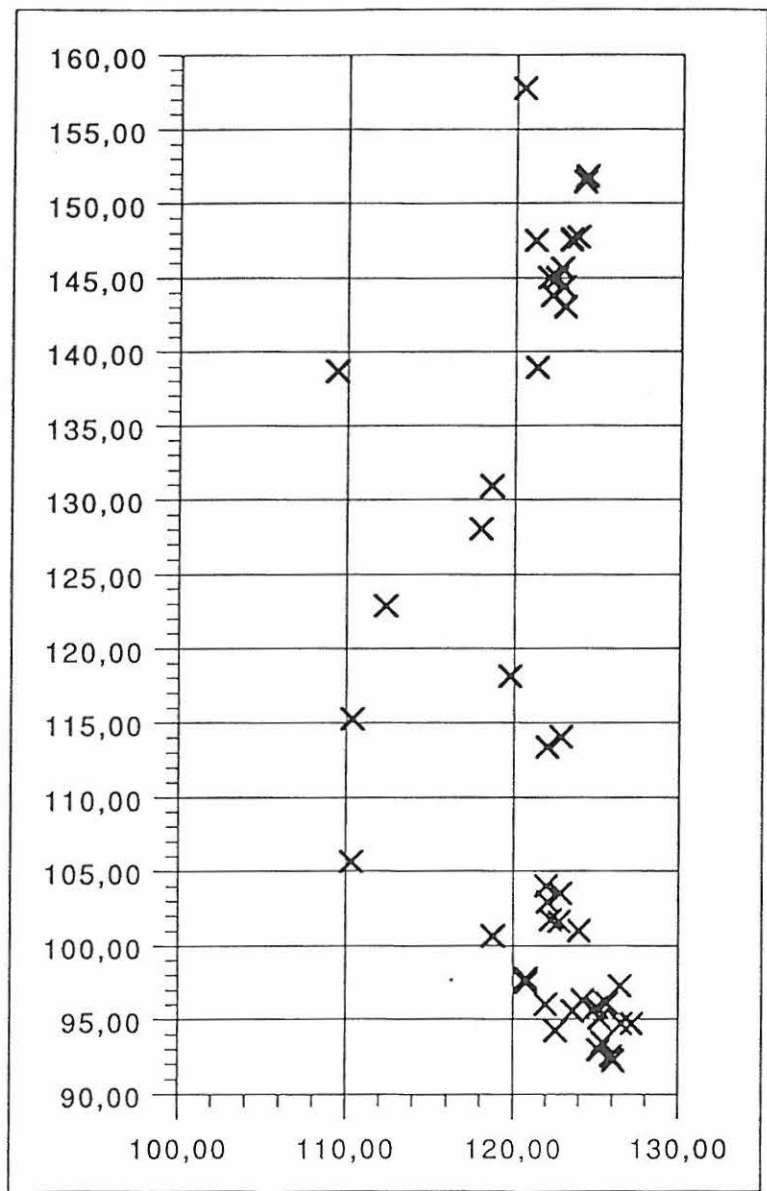
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Raudan levintä



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Rautakuonan levintä

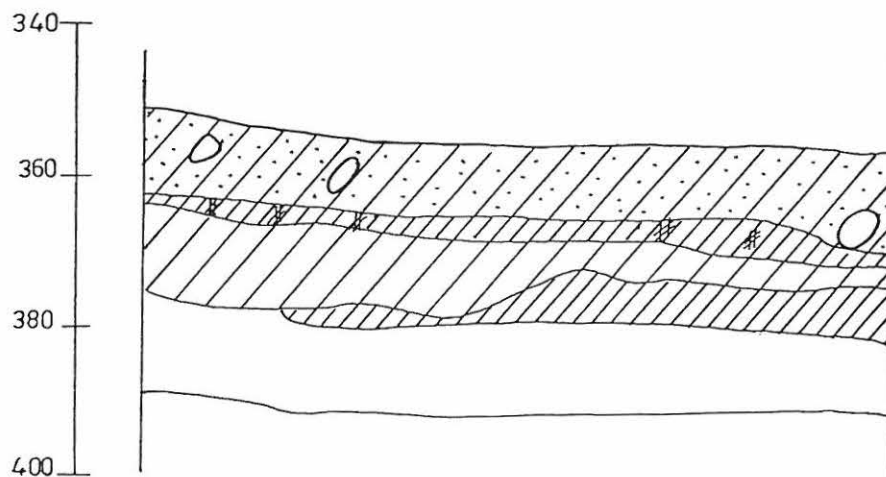
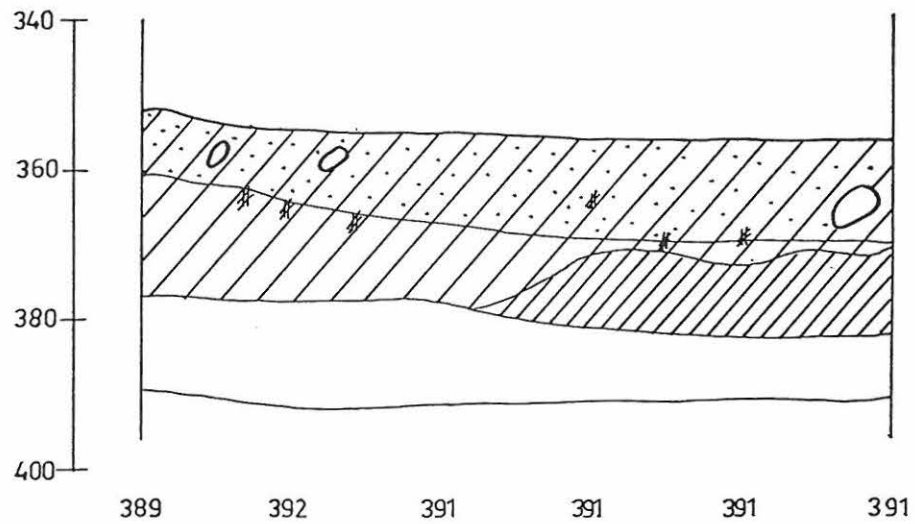


Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Palamattoman luun levintä

98 / 126

98 / 127



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki

1991

Leikkauskartta kaivausalueen itäosasta

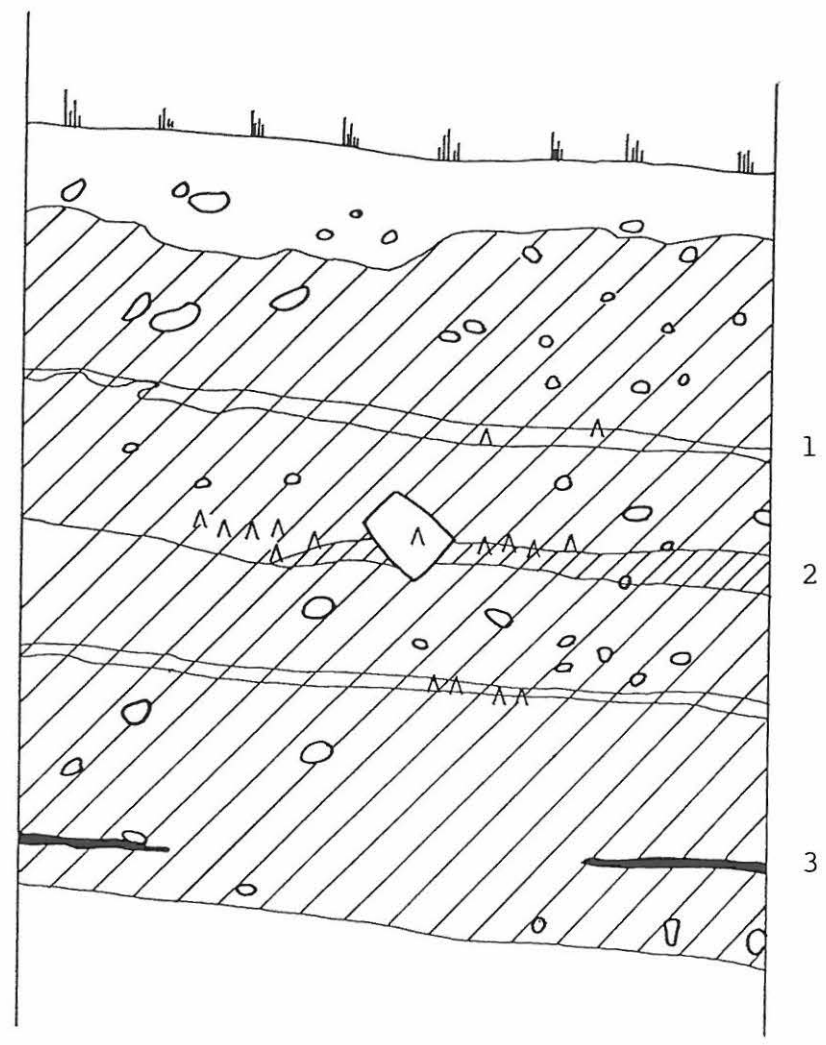
MK 1:10

Ylempi leikkaus piirretty märkänä, alempi kuivana.

+
110,80 / 107,35

+
111,80 / 107,35

125 126 128 130 130 131



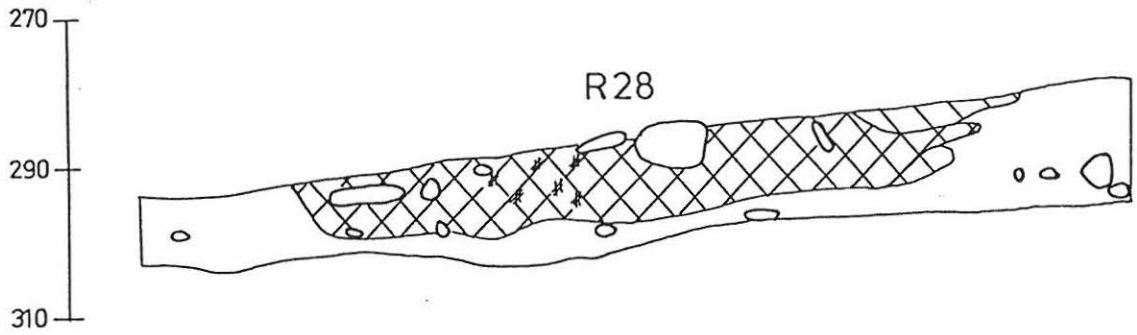
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Leikkauskartta kaivausalueen lounaisreunasta

MK 1:10
Numerolla 3 on merkitty hiilikerros R33.

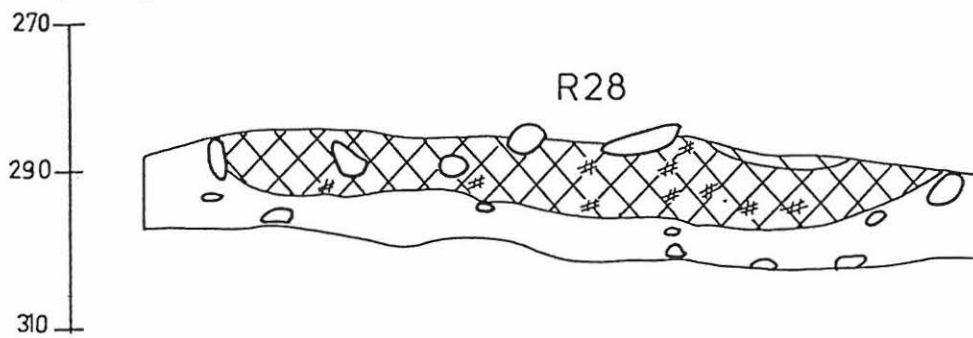
111,18/112,28
+

111,16/110,93
+



110,59 / 111,65
+

111,69 / 111,65
+



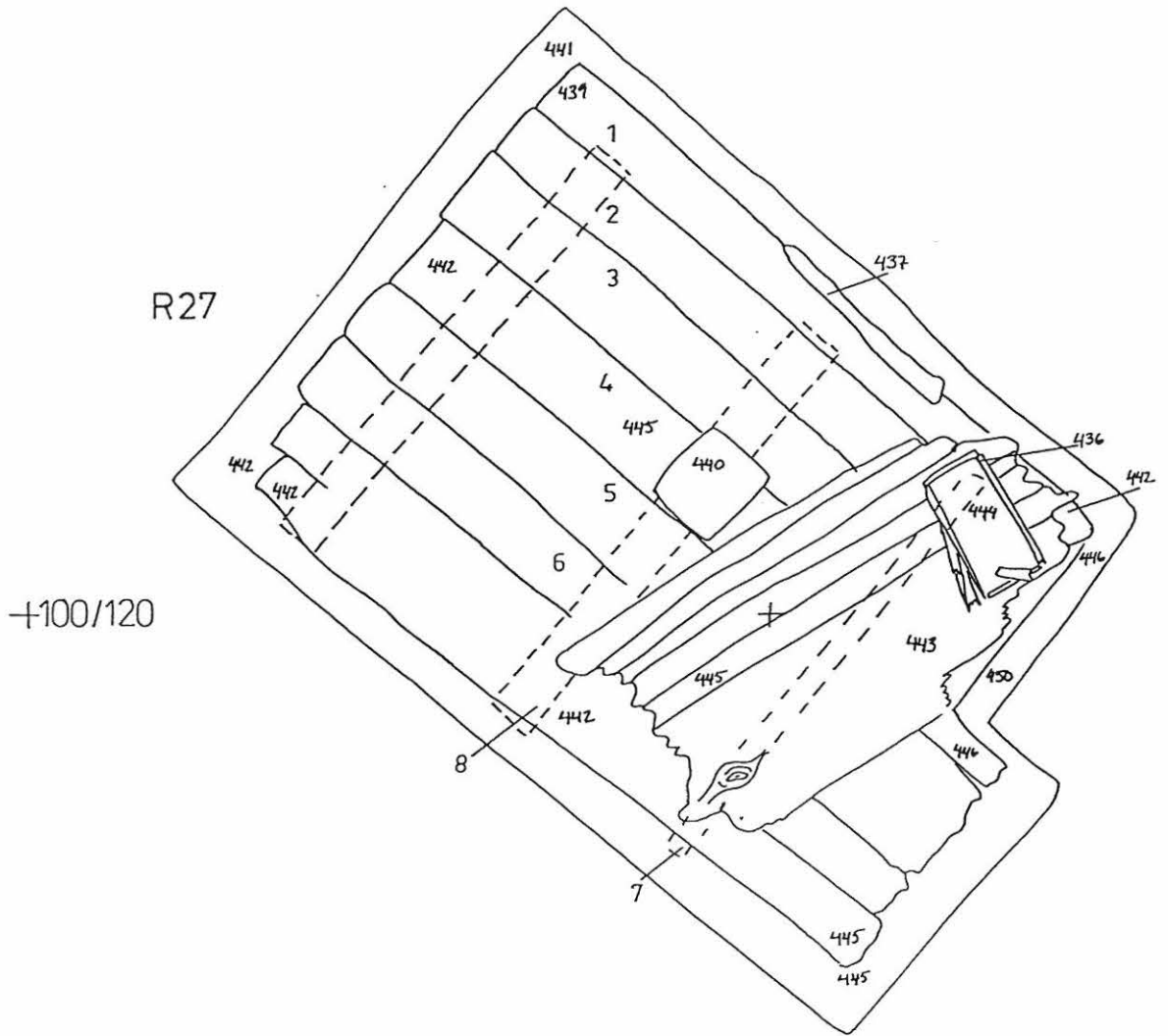
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Tulisijan (R28) leikkauskartat

MK 1:10

+

+102/118



R27

+100/120

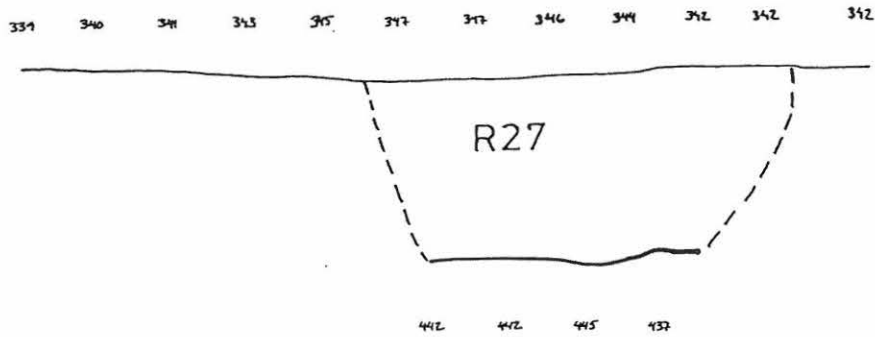
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Kellarin (R27) puulattia

MK 1:20

100/122
+

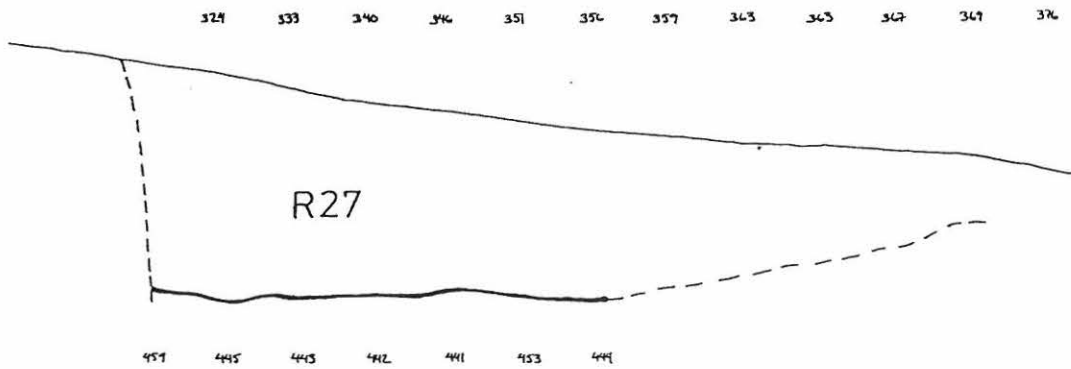
102/120
+



1m

102/120
+

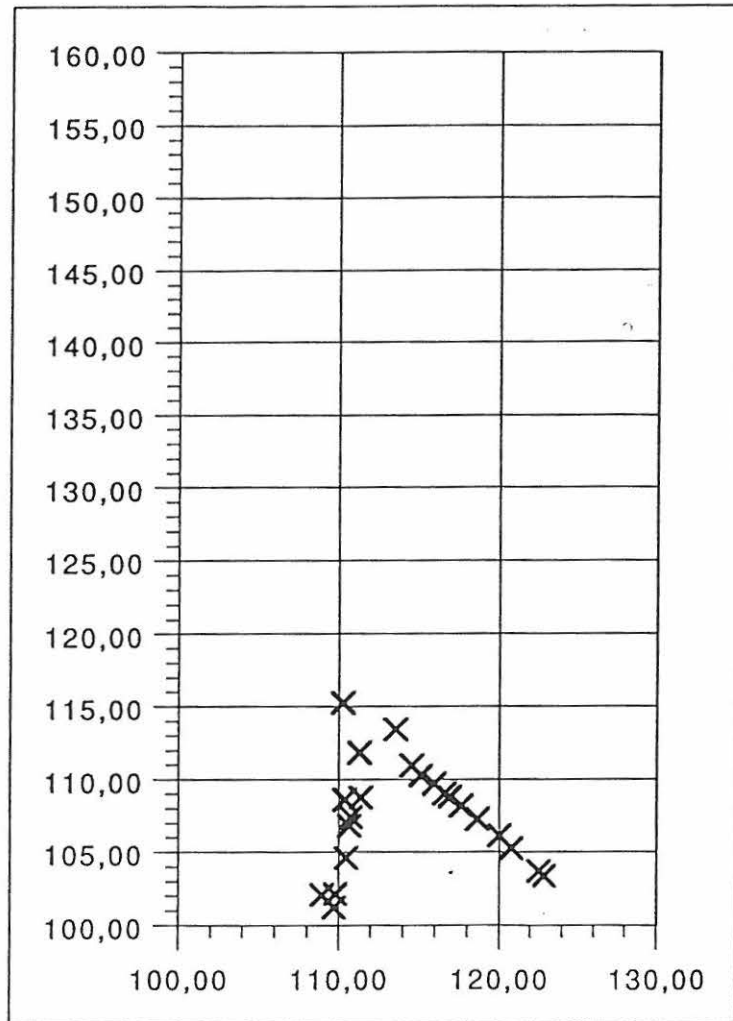
104/122
+



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

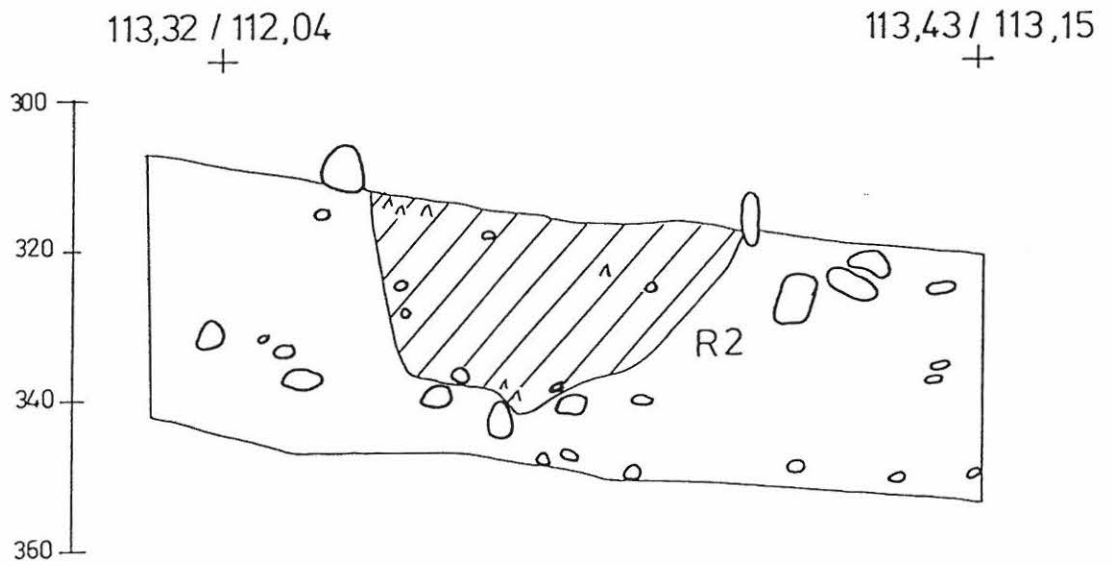
Kellarikuopanteen (R27) leikkaus

MK 1:40



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Paalunjälkien levintä



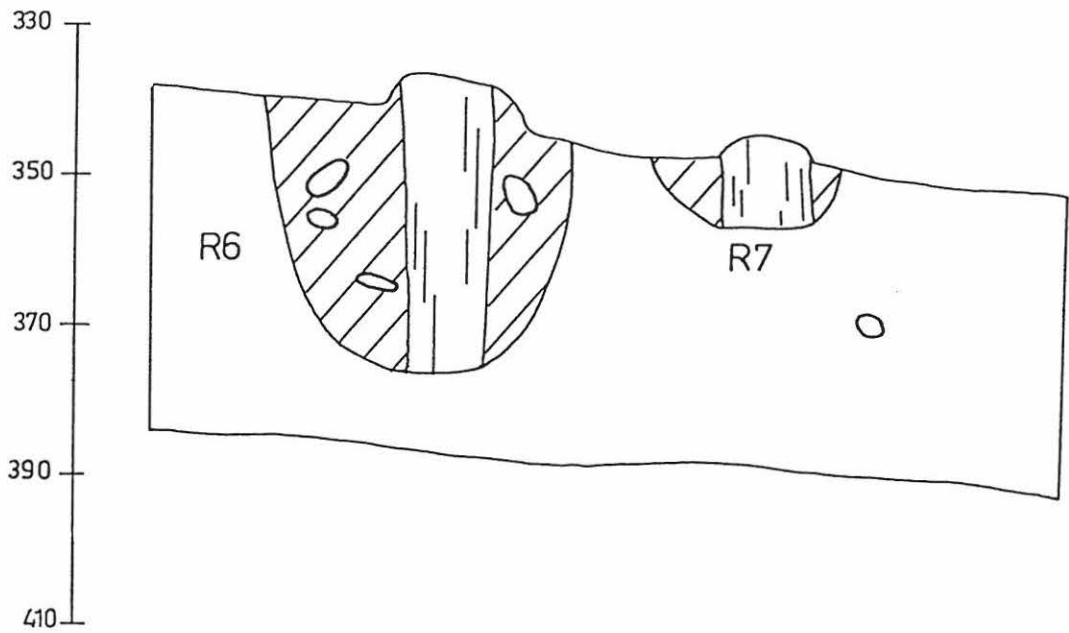
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Paalunjäljen (R2) leikkaus

MK 1:10

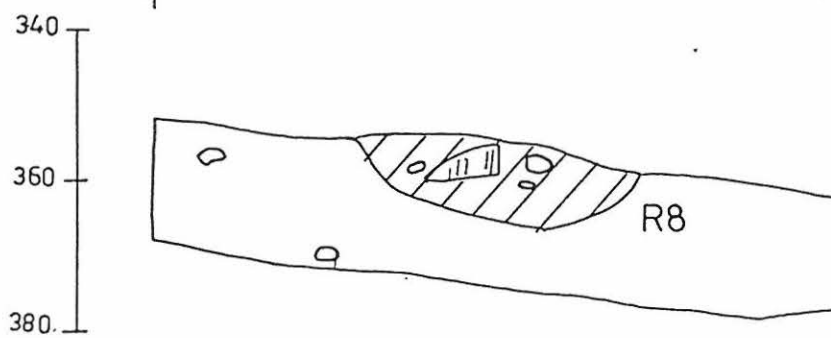
119,20 / 116,35
+

108,30 / 117,29
+



107,80 / 117,34
+

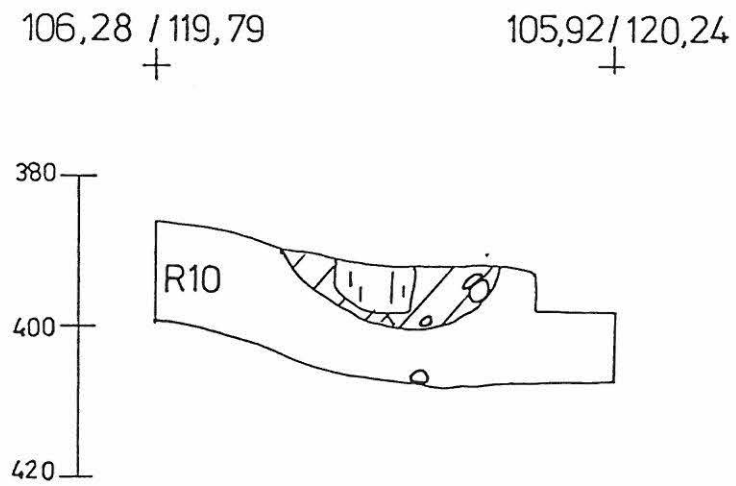
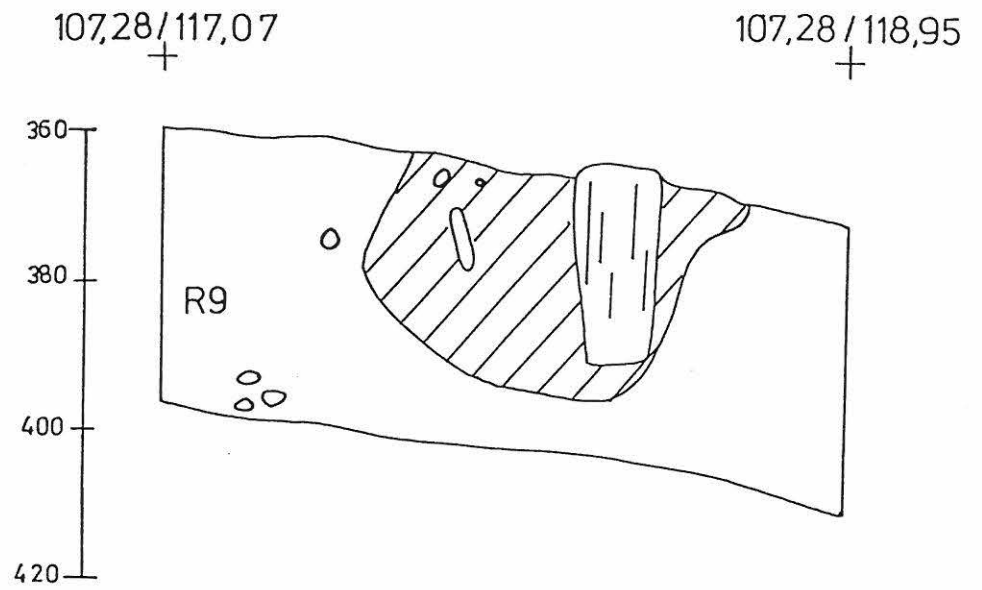
108,55 / 117,92
+



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Paalujälkien (R6,R7,R8) leikkauskartat

MK 1:10



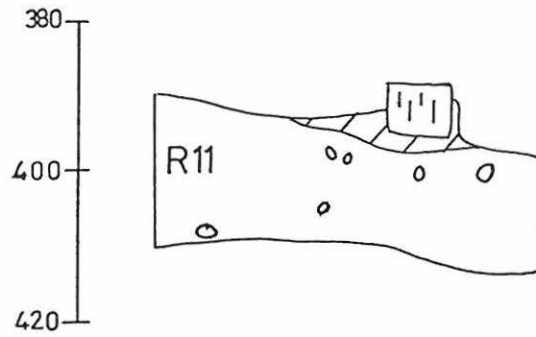
Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Paalunjälkien (R9,R10) leikkauskartat

Mk 1:10

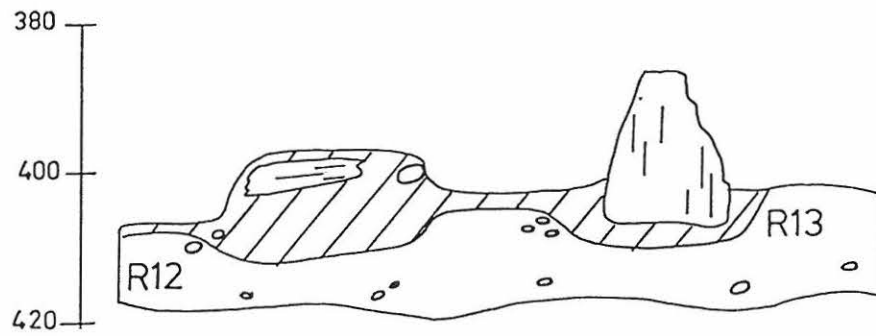
105,19 / 120,41
+

105,26 / 120,99
+



109,88 / 122,32
+

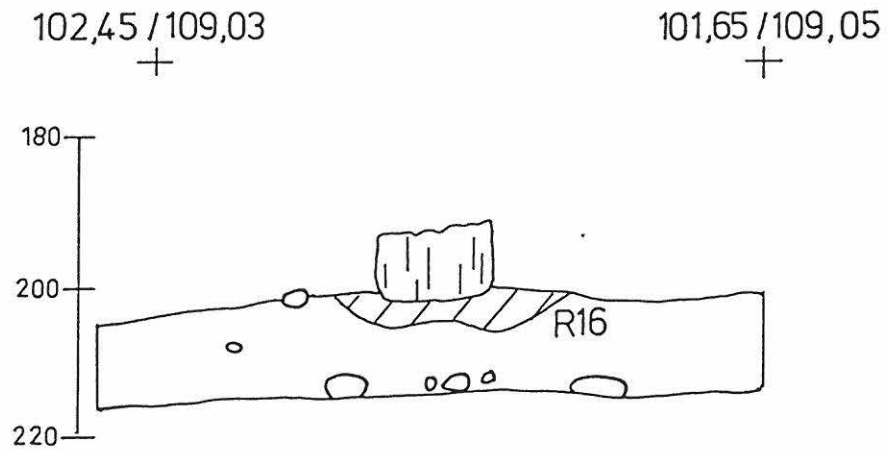
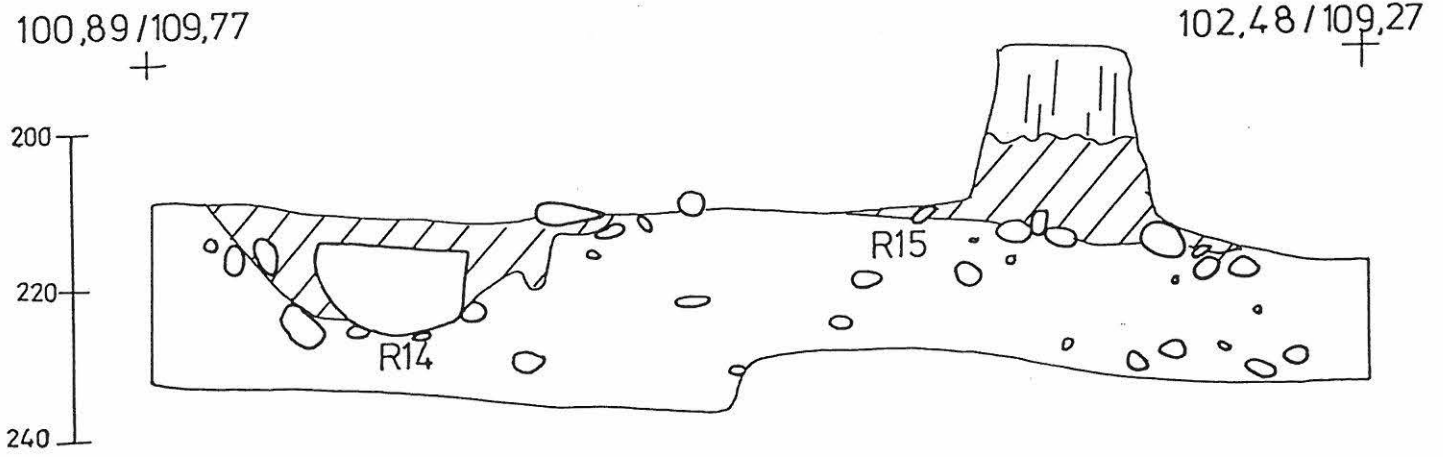
103,23 / 123,03
+



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Paalunjälkien (R11,R12,R13) leikkauskartat

MK 1:10

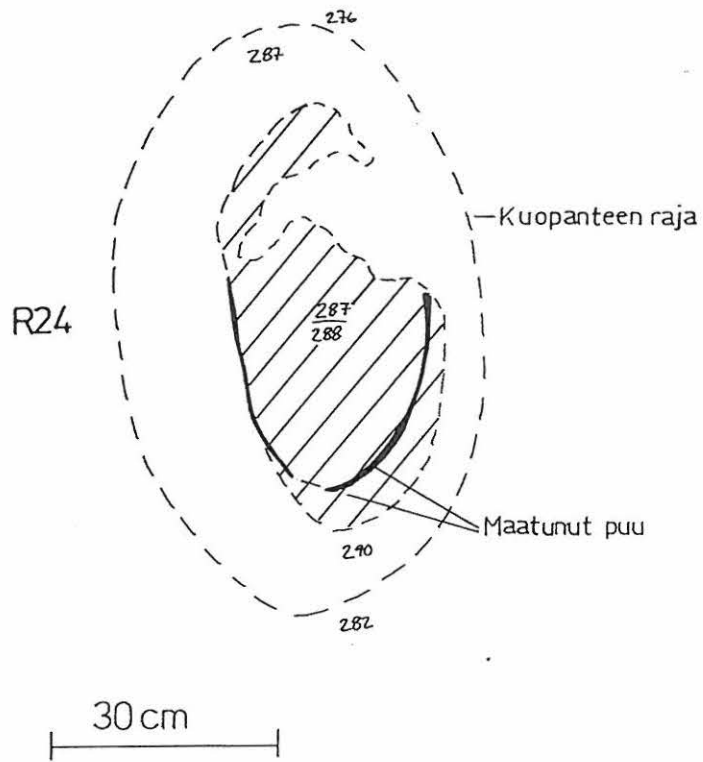


Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Paalunjälkien (R14,R15,R16) leikkauskartat

MK 1:10

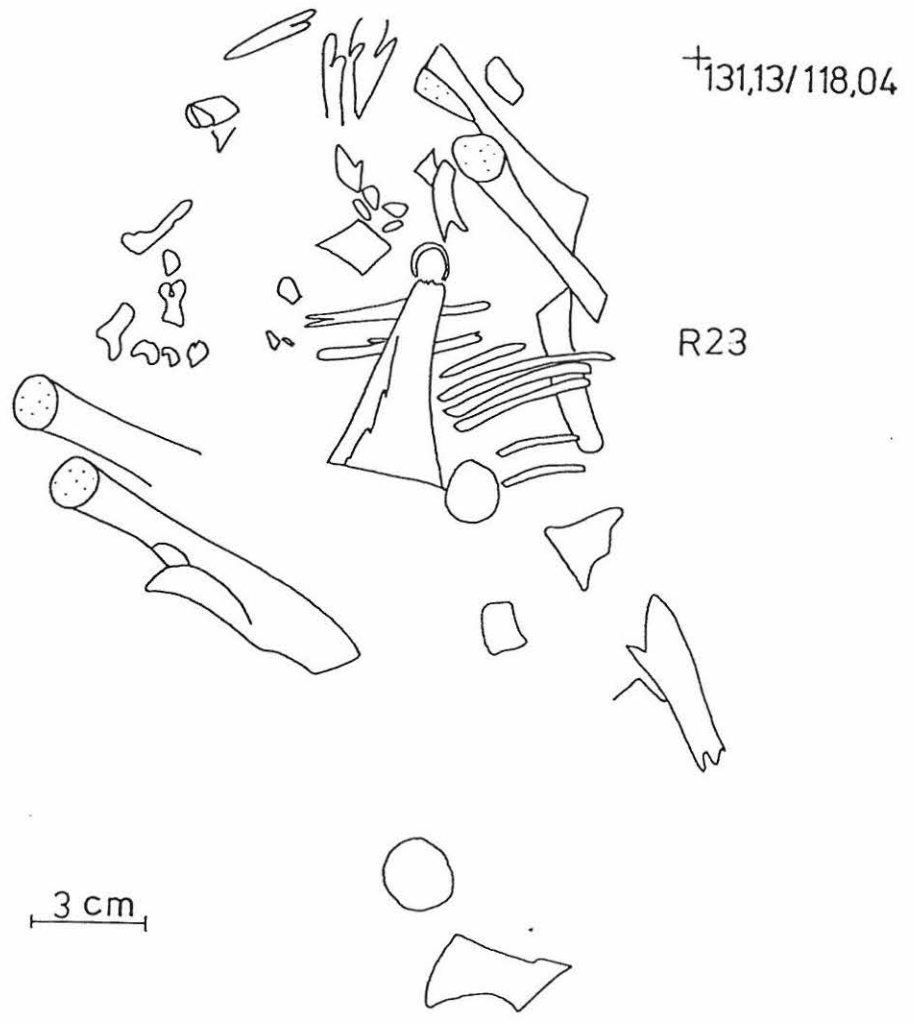
120/108
+



Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Kuopanne R24

MK 1:10



+130,75 / 118,60

Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki 1991

Eläimen luut R23

MK 1:2

Mustavalkonegatiivit TMM KF92 647-867, 870-975

- KF92 647 Yleiskuva tutkimusalueesta B ennen paalutusta. Kuvattu luoteesta.
KF92 648 Yleiskuva tutkimusalueesta B ennen paalutusta. Kuvattu kaakosta.
KF92 649 Yleiskuva tutkimusalueesta B koekaistat paalutettuina. Kuvattu kaakosta.
KF92 650 Kaivausaluetta avataan tutkimusalueella A kaivinkoneen avulla. Ensimmäisiä esiin tulleita hautakuopanteita tarkastellaan. Kuvattu luoteesta.
KF92 651 Kaivausaluetta avataan tutkimusalueella A kaivinkoneen avulla. Kuvattu kaakosta.
KF92 652 Kaivausaluetta avataan tutkimusalueella A kaivinkoneen avulla. Kuvattu kaakosta.
KF92 653 Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu itäkaakosta.
KF92 654 Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu pohjoisesta.
KF92 655 Hautakuopanteiden ääriviivoja puhdistetaan esiin kaivausalueen länsiosassa. Kuvassa arkeologian opiskelija Jani Suominen. Kuvattu koillisesta.
KF92 656 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
KF92 657 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
KF92 658 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
KF92 659 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
KF92 660 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
KF92 661 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
KF92 662 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Etualalla näkyy hauta H23, sen takana haudat H24-26. Kuvattu koillisesta.
KF92 663 Haudat H15 (vasemmalla) ja H16 tasossa 1. Kuvattu lounaasta.
KF92 664 Yleiskuva kerroksen 1 kaivamisesta. Kuvattu kaakosta.
KF92 665 Yleiskuva kerroksen 1 kaivamisesta ja dokumentoinnista. Kuvattu lännestä.
KF92 666 Kiveykset R25 ja R26 tasossa 1. Kuvattu etelästä.
KF92 667 Kiveykset R25 ja R26 tasossa 1. Kuvattu etelästä.
KF92 668 Eläimen luut R23 tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
KF92 669 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu koillisesta.
KF92 670 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu lännestä.
KF92 671 Pronssinen vyönsolki sekä vainajan raajan luuta in situ haudassa H18. Kuvattu kaakosta.
KF92 672 Keihäänkärki haudassa H18. Kuvattu kaakosta.
KF92 673 Hauta H18, jossa puuastian jäännös sekä keihäänkärki. Kuvattu koillisesta.
KF92 674 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
KF92 675 Pronssiheloitettu puuastia sekä keihäänkärki haudassa H18. Kuvattu etelästä.
KF92 676 Hauta H18, jossa puuastian jäännös sekä keihäänkärki. Kuvattu koillisesta.
KF92 677 Keritsimet haudassa H19. Kuvattu suoraan ylhäältä.
KF92 678 Haudan H18 pronssiheloitetun puuastian jäännöksen siirto pakkauslaatikkoon. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
KF92 679 Viikatteen osa, punnuksia, vaakakupit sekä hioinkivi haudassa H19. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
KF92 680 Kaivausaluetta haudan H17 luoteispuolella tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
KF92 681 Hauta H17 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
KF92 682 Hauta H17 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
KF92 683 Kuopanteet R29 ja R30 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.

- KF92 684 Kiveys ja savialue R25 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KF92 685 Kellarikuopanne R27 tasossa 1. Kuvattu etelästä.
- KF92 686 Kellarikuopanteen R27 pohjoisosa ja sen tuntumassa oleva kiveys R31. Kuvattu etelästä.
- KF92 687 Hihnanjakaja in situ haudassa H19.
- KF92 688 Kiveys R26 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KF92 689 Kiveykset R25 ja R26 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KF92 690 Kiveys R25 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KF92 691 Kiveys R26 tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- KF92 692 Kiveys R25 tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- KF92 693 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvassa näkyy mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla hauta H17. Kuvattu koillisesta.
- KF92 694 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvassa näkyy mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla hauta H17. Kuvattu koillisesta.
- KF92 695 Osa kaivausalueesta tasossa 1. Kuvan oikeassa yläkulmassa rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla kuopanteet R29 ja R30. Kuvattu koillisesta.
- KF92 696 Osa kaivausalueesta tasossa 1. Etualalla kuopanteet R29 ja R30. Kuvattu koillisesta.
- KF92 697 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- KF92 698 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 699 Kaivausalueen keskiosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 700 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- KF92 701 Kaivausalueen eteläosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 702 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- KF92 703 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- KF92 704 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- KF92 705 Kaivausalueen eteläosaa tasossa 1. Kuvan keskivaiheilla kiveys R32 sekä sähköpölyvään alle jatkunut hiilikerrok R33. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 706 Kiveys R32 tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- KF92 707 Pronssisormus ja sorminivel in situ haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- KF92 708 Pronssisormus ja sorminivel ins situ haudassa H19. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 709 Palanutta savea in situ kiveyksessä R26 kohdassa 94.20/122.61 kerrosta 2 kaivettaessa.
- KF92 710 Resentiksi osoittautunut likamaaläikkä kaivausalueen kaakkoisosassa. Likamaakuopanteen pohjalta löytyi 1970-luvun mallia oleva leikkiauto.
- KF92 711 Resentiksi osoittautunut likamaaläikkä kaivausalueen kaakkoisosassa. Likamaakuopanteen pohjalta löytyi 1970-luvun mallia oleva leikkiauto.
- KF92 712 Levymäinen pronssiriipus ja pronssinen karhunkynsiriipus in situ kiveyksessä R26 kohdassa 94.52-94.60/121.95-122.04.
- KF92 713 Hihnanjakajia ja hampaita in situ haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- KF92 714 Hampaita in situ haudassa H19. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 715 Arkun päätylautaa ja nauvoja haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- KF92 716 Hauta H17 ja eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 717 Eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä (luoteesta).
- KF92 718 Hauta H17 ja eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 719 Hauta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 720 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 721 Hauta H17. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 722 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Etualalla kiveys R25, taustalla kiveys R26. Kuvattu lännestä.
- KF92 723 Kiveys R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu länsiluoteesta.
- KF92 724 Kiveys R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu lännestä.
- KF92 725 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, kuvan keskivaiheilla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 726 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.

- KF92 727 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- KF92 728 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 729 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 730 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 731 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- KF92 732 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 733 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, kuvan keskivaiheilla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 734 Lähikuva savialueesta R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu luoteesta.
- KF92 735 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 736 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 737 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 738 Kuopanne R29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 739 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 740 Hauta H21. Kuvattu koillisesta.
- KF92 741 Turun maakuntamuseon tilapäinen tutkija Jaana Riikonen esittelee Kaarinan muinaispuvun kaivauksen työntekijöille.
- KF92 742 Turun maakuntamuseon tilapäinen tutkija Jaana Riikonen esittelee Kaarinan muinaispuvun kaivauksen työntekijöille.
- KF92 743 Kuopanne R29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 744 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 745 Leveä pronssikoristeinen veitsentuppi haudassa H21. Kuvattu lounaasta.
- KF92 746 Sirppi haudassa H21. Kuvattu lounaasta.
- KF92 747 Helmiä haudassa H21. Kuvattu koillisesta.
- KF92 748 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 749 Yksityiskohta haudan H21 keskivaiheilta. Kuvan alaosassa leveä veitsentuppi. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KF92 750 Helmiä haudassa H21.
- KF92 751 Helmiä haudassa H21.
- KF92 752 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 753 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu etelästä.
- KF92 754 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys R26, takana kiveys ja savialue R25. Kuvattu idästä.
- KF92 755 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys ja savialue R25, takana kiveys R26. Kuvattu lännestä.
- KF92 756 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla vasemmalla kiveys R31, etualalla oikealla kellarikuopanne R27, takana kiveykset R25 ja R26. Kuvattu kaakosta.
- KF92 757 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla vasemmalla kiveys R31, etualalla oikealla kellarikuopanne R27, takana kiveykset R25 ja R26. Kuvattu kaakosta.
- KF92 758 Kiveys R31 (vasemmalla) ja kellarikuopanne R27 tasossa 2.
- KF92 759 Haudan H21 lounaispuoli. Kuvattu koillisesta.
- KF92 760 Leveä veitsentuppi haudassa H21. Kuvattu koillisesta.
- KF92 761 Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 762 Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 763 Kiveys R26 tasossa 2. Kuvattu lännestä.
- KF92 764 Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 765 Kellarikuopanne R27 tasossa 2. Kuvattu etelästä.
- KF92 766 Kellarikuopanteen R27 pohjoisosa sekä kiveys R31 tasossa 2. Kuvattu etelästä.
- KF92 767 Palaneita kiviä ja palanutta savea kiveyksessä R26 kerrosta 3 kaivettaessa.

- KF92 768 Haudat H15 (oikealla) ja H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 769 Haudat H15 (oikealla) ja H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 770 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 771 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 772 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 773 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 774 Pääkallon jäänteitä haudassa H15. Kuvattu koillisesta.
- KF92 775 Pääkallon jäänteitä haudassa H15. Kuvattu idästä.
- KF92 776 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 777 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 778 Pääkallon hahmoa haudassa H15. Kuvattu koillisesta.
- KF92 779 Pääkallon hahmoa haudassa H15. Kuvattu koillisesta.
- KF92 780 Keritsimet haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- KF92 781 Keritsimet haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- KF92 782 Pääkallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Etualalla solki. Kuvattu koillisesta.
- KF92 783 Pääkallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Etualalla solki. Kuvattu koillisesta.
- KF92 784 Haudan H16 yläosaa. Näkyvissä on solkia ja etualalla mm. tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä.
- KF92 785 Haudan H16 yläosaa. Näkyvissä on solkia ja etualalla mm. tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä.
- KF92 786 Haudan H16 yläosaa. Näkyvissä on solkia ja etualalla mm. tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä.
- KF92 787 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 788 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 789 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 790 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 791 Pronssiketju in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 792 Pronssiketju in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 793 Haudan H16 keskiosa. Oikealla tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 794 Haudan H16 keskiosa. Oikealla tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 795 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 796 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 797 Tutkimusapulainen Eeva Raikkeen varjo kuvattuna filminvaihdon yhteydessä.
- KF92 798 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 799 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 800 Solki haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 801 Solki haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 802 Kallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Kuvattu koillisesta.
- KF92 803 Kallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Kuvattu koillisesta.
- KF92 804 Kallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- KF92 805 Solki in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 806 Solki in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 807 Tutkija Jaana Riikonen ja kaivausapulainen Päivi Hakanpää tutkimassa hautaa H16.
- KF92 808 Yksityiskohtakuva haudasta H16. Pinsetit osoittavat pieniä metallispiraaliaplikaatioita.
- KF92 809 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- KF92 810 Paalunjälki R2 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 811 Hauta H22. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 812 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- KF92 813 Yksityiskohta haudasta H16.

- KF92 814 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- KF92 815 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- KF92 816 Paalunjälki R2 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 817 Kaivausalueen lounaisreunaa kaapelikaivannon kohdalla tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- KF92 818 Kaivausalueen lounaisreunaa kaapelikaivannon kohdalla tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 819 Kaivausalueen lounaisreunaa vesiviemäriin kohdalla tasossa 2. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 820 Kaivausalueen kaakkoisosaa. Etualalla kaivausalat tasossa 2, taka-alalla esim. kiveykset R25 ja R26 tasossa 3. Kellarikuopanne kuvan keskivaiheilla on kaivettu kuopalle. Kuvattu länsi-luoteesta.
- KF92 821 Kaivausalueen keskiosaa tasossa 2. Kuvan yläosassa näkyy mm. kiveys R34. Kuvattu koillisesta.
- KF92 822 Paalunjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Haruksen tuntumassa näkyy kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 823 Kiveys R26 tasossa 3. Taustalla kiveys R25 tasossa 3. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 824 Kiveys R34 tasossa 2. Kiveyksen oikealla puolella paalunjälki R1 ja pieni likamaaläiskä kuopalle kaivettuina. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 825 Paalurivistö suunnassa länsi-itä tasossa 2. Etualalla sähkökaapeli sekä kiveys R34, taustalla näkyy mm. kellarikuopanne. Kuvattu lännestä.
- KF92 826 Kiveys R26 tasossa 3. Kuvattu etelästä.
- KF92 827 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 3. Oikealla kiveys R26, ylävasemmalla kellarikuopanne R27. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 828 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 3. Oikealla kiveys R26, ylävasemmalla kellarikuopanne R27. Kuvattu eteläkaakosta.
- KF92 829 Kiveys ja savialue R25 tasossa 3. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä lännestä.
- KF92 830 Aurausjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- KF92 831 Aurausjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- KF92 832 Kaivausalueen eteläosa tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 833 Lattia kellarikuopanteen R27 pohjalla. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoisesta.
- KF92 834 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 835 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 836 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 837 Haudan H23 alaosa. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 838 Haudan H23 yläosa. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 839 Yksityiskohta haudan H23 keskiosasta. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 840 Yksityiskohta haudan H23 yläosasta. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 841 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 842 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 843 Hauta H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 844 Haudan H23 yläosa. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KF92 845 Helmiä haudan H23 yläosassa. Kuvan oikeassa yläkulmassa pronssispiraaliaplikaatio. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 846 Helmiä haudassa H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 847 Turun maakuntamuseon tilapäinen tutkija Jaana Riikonen piirtää haudan H23 helmiä muovikalvolle pleksilasin avulla.
- KF92 848 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosan helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 849 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosan helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

- KF92 850 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosan helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 851 Yksityiskohtakuva haudan H23 helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 852 Haudan H23 yläosa. Kuvattu pohjoiskoillisesta. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KF92 853 Yksityiskohtakuva haudan H23 keskiosasta. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 854 Yksityiskohtakuva helmi- ja solkisikermästä haudassa H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 855 Yksityiskohtakuva helmi- ja solkisikermästä haudassa H23. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KF92 856 Yksityiskohtakuva päähineen jäännöksistä haudan H23 yläosassa. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KF92 857 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
- KF92 858 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
- KF92 859 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
- KF92 860 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
- KF92 861 Yksityiskohtakuva hiuksista haudasta H23.
- KF92 862 Yksityiskohtakuva hiuksista haudasta H23.
- KF92 863 Yksityiskohtakuva hiuksista haudasta H23.
- KF92 864 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvassa oikealla mm. nokikuopanne R35. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 865 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvan yläosassa mm. nokikuopanne R35. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 866 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvan vasemmassa yläkulmassa nokikuopanne R35. Kuvattu koillisesta.
- KF92 867 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvan vasemmassa reunassa näkyy osa nokikuopanteesta R35, oikeassa reunassa kuopalle kaivetut rakenteet R29 ja R30. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 870 Kiveys R26 tasossa 4. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 871 Kiveys R26 tasossa 4. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 872 Rakenne R26 tasossa 4. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 873 Kaivausalueen eteläosa tasossa 3. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 874 Kaivausalueen eteläosa tasossa 3. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KF92 875 Kaivausalueen eteläosa tasossa 3. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KF92 876 Haudat H24-26. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KF92 877 Kiveys R34 kuopalle kaivettuna. Kuvattu ylhäältä koillisesta.
- KF92 878 Hauta 26. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 879 Yksityiskohtakuva rautaketjusta haudassa H26. Kuvattu suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KF92 880 Yksityiskohtakuva olkien peittämästä soljesta ja rautaesineestä haudassa H26. Kuvattu suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KF92 881 Yksityiskohtakuva pääkallon osista haudassa H26. Kuvattu suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KF92 882 Paalunjäljen R2 leikkaus. Kuvattu idästä.
- KF92 883 Yksityiskohtakuva haudasta H26.
- KF92 884 Yksityiskohtakuva haudasta H26.
- KF92 885 Haudat H24 ja H25. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KF92 886 Haudat H24 ja H25. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KF92 887 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KF92 888 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KF92 889 Hampaita haudassa H24.
- KF92 890 Kaivausalueen lounaisreunaa vesiviemärin kohdalla tasossa 3. Kuvattu koillisesta.
- KF92 891 Kaivausalueen lounaisreunaa vesiviemärin kohdalla tasossa 3. Vasemmassa reunassa pohjaan kaivettu hauta H19. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 892 Haudan H24 yläosa. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 893 Haudan H24 yläosa. Kuvattu itäkaakosta.
- KF92 894 Hauta H24. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

- KF92 895 Haudan H24 yläosa. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KF92 896 Kuopanne R36 kaivausalueen koillisreunassa. Kuvattu suoraan ylhäältä (lännestä).
- KF92 897 Kaivausalueen eteläosa tasossa 4. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 898 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KF92 899 Punnus in situ haudassa H24. Kuvattu kaakosta.
- KF92 900 Paalunjäljet R14-16 tasossa 4. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä koillisesta.
- KF92 901 Punnus in situ haudassa H24. Kuvattu kaakosta.
- KF92 902 Vyölaitteen jäännökset haudassa H24. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KF92 903 Leikkaus kaivausalueen koillisosassa. Kuvattu kaakosta.
- KF92 904 Kellarikuopanne R27. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 905 Kellarikuopanne R27. Kuvattu pohjoisesta.
- KF92 906 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 907 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 908 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 909 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 910 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 911 Haudat H27 ja H28. Kuvattu koillisesta.
- KF92 912 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 913 Hauta H29. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KF92 914 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä mm. haudat H30 ja H31. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 915 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Vasemmalla haudat H27 ja H28, vasemmalla hauta H30. Kuvattu koillisesta.
- KF92 916 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Vasemmalla hauta H28, keskellä hauta H30 ja vasemmalla hauta H31. Kuvattu koillisesta.
- KF92 917 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä mm. haudat H30 ja H31. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 918 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Etualalla haudat H27 ja H28. Kuvattu itäkaakosta.
- KF92 919 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä hauta H30. Kuvattu kaakosta.
- KF92 920 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Oikealla haudat H27 ja H28, ylhäällä vasemmalla haudat H30 ja H31. Kuvattu idästä.
- KF92 921 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Oikealla haudat H27 ja H28, ylhäällä vasemmalla haudat H30 ja H31. Kuvattu idästä.
- KF92 922 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 923 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 924 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KF92 925 Etualalla viikatteen ruoto haudassa H28, taustalla pääkallon osia haudassa H27. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KF92 926 Haudan H27 yläosa. Haudan H27 reunassa näkyy hautaan H28 kuuluva viikate. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 927 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu lounaasta.
- KF92 928 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu lounaasta.
- KF92 929 Kaivausalueen luoteispää tasossa 1. Kuvattu itäkoillisesta.
- KF92 930 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KF92 931 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KF92 932 Kaivausalueen luoteispää tasossa 1. Kuvattu idästä.
- KF92 933 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KF92 934 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 935 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 936 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 937 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 938 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 939 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 940 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.

- KF92 941 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 942 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 943 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 944 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 945 Yksityiskohtakuva haudan H27 keskiosasta. Kuvattu luoteesta.
- KF92 946 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 947 Hauta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 948 Hauta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 949 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 950 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 951 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 952 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 953 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 954 Yksityiskohtakuva mahdollisesta astianjäänöksestä haudassa H27. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 955 Yksityiskohtakuva mahdollisesta astianjäänöksestä haudassa H27. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 956 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 3. Etualalla näkyy kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 957 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 3. Oikealla tulisija R28. Kuvattu koillisesta.
- KF92 958 Paalunjälki R17. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 959 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 960 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 961 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 962 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 963 Paalunjälkiä kaivausalueen lounaisosassa. Etualalla R17. Kuvattu kaakosta.
- KF92 964 Paalunjälkiä kaivausalueen lounaisosassa. Etualalla R17. Kuvattu kaakosta.
- KF92 965 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 966 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 967 Pääkallo sekä keihäänkärki haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 968 Hopeasolki haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KF92 969 Mahdollinen puuastian jäännös haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KF92 970 Leikkaus kaivausalueen lounaisreunassa. Alimpana näkyy jälkiä hiilikerroksesta R33. Kuvattu koillisesta.
- KF92 971 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu koillisesta. Kuvan lukemista häiritsevät valoläiskät.
- KF92 972 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoiskoillisesta. Kuvan lukemista häiritsevät valoläiskät.
- KF92 973 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu koillisesta.
- KF92 974 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KF92 975 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Diakuvat TMM KD92 1-288

- KD92 1 Yleiskuva tutkimusalueesta B ennen paalutusta. Kuvattu luoteesta.
- KD92 2 Yleiskuva tutkimusalueesta B ennen paalutusta. Kuvattu kaakosta.
- KD92 3 Yleiskuva tutkimusalueesta B koekaistat paalutettuina. Kuvattu kaakosta.
- KD92 4 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- KD92 5 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- KD92 6 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 7 Kaivausalueen keskiosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 8 Kaivausalueen eteläosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 9 Kaivausalueen eteläosaa tasossa 1. Kuvan keskivaiheilla kiveys R32 sekä sähköpylvään alle jatkonut hiilikerros R33. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 10 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- KD92 11 Osa kaivausalueesta tasossa 1. Etualalla kuopanteet R29 ja R30. Kuvattu koillisesta.
- KD92 12 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvassa näkyy mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla hauta H17. Kuvattu koillisesta.
- KD92 13 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvassa näkyy mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla hauta H17. Kuvattu koillisesta.
- KD92 14 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
- KD92 15 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
- KD92 16 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KD92 17 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Etualalla näkyy hauta H23, sen takana haudat H24-26. Kuvattu koillisesta.
- KD92 18 Kaivausalueen luoteispää tasossa 1. Kuvattu idästä.
- KD92 19 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KD92 20 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KD92 21 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KD92 22 Kaivausalueen luoteispää tasossa 1. Kuvattu itäkoillisesta.
- KD92 23 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu lounaasta.
- KD92 24 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu lounaasta.
- KD92 25 Kiveykset R25 ja R26 tasossa 1. Kuvattu etelästä.
- KD92 26 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, kuvan keskivaiheilla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 27 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, kuvan keskivaiheilla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 28 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 29 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- KD92 30 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Etualalla kiveys R25, taustalla kiveys R26. Kuvattu lännestä.
- KD92 31 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 32 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu etelästä.
- KD92 33 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys R26, takana kiveys ja savialue R25. Kuvattu idästä.
- KD92 34 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys ja savialue R25, takana kiveys R26. Kuvattu lännestä.
- KD92 35 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla vasemmalla kiveys R31, etualalla oikealla kellarikuopanne R27, takana kiveykset R25 ja R26. Kuvattu kaakosta.

- KD92 36 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla vasemmalla kiveys R31, etualalla oikealla kellarikuopanne R27, takana kiveykset R25 ja R26. Kuvattu kaakosta.
- KD92 37 Kaivausalueen eteläosa tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 38 Kaivausalueen eteläosa tasossa 3. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KD92 39 Kaivausalueen eteläosa tasossa 4. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 40 Kaivausalueen keskiosaa tasossa 2. Kuvan yläosassa näkyy mm. kiveys R34. Kuvattu koillisesta.
- KD92 41 Kaivausalueen lounaisreunaa kaapelikaivannon kohdalla tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 42 Kaivausalueen lounaisreunaa kaapelikaivannon kohdalla tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- KD92 43 Kaivausalueen lounaisreunaa vesiviemäriin kohdalla tasossa 2. Kuvattu itäkoillisesta.
- KD92 44 Kaivausalueen lounaisreunaa vesiviemäriin kohdalla tasossa 3. Vasemmassa reunassa pohjaan kaivettu hauta H19. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 45 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvassa oikealla mm. nokikuopanne R35. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 46 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvan yläosassa mm. nokikuopanne R35. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 47 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvan vasemmassa reunassa näkyy osa nokikuopanteesta R35, oikeassa reunassa kuopalle kaivetut rakenteet R29 ja R30. Kuvattu itäkoillisesta.
- KD92 48 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Oikealla haudat H27 ja H28, ylhäällä vasemmalla haudat H30 ja H31. Kuvattu idästä.
- KD92 49 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Etualalla haudat H27 ja H28. Kuvattu itäkaakosta.
- KD92 50 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä hauta H30. Kuvattu kaakosta.
- KD92 51 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Vasemmalla haudat H27 ja H28, vasemmalla hauta H30. Kuvattu koillisesta.
- KD92 52 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä mm. haudat H30 ja H31. Kuvattu itäkoillisesta.
- KD92 53 Kaivausalueen kaakkoisosaa. Etualalla kaivausalat tasossa 2, taka-alalla esim. kiveykset R25 ja R26 tasossa 3. Kellarikuopanne kuvan keskivaiheilla on kaivettu kuopalle. Kuvattu länsiluoteesta.
- KD92 54 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 3. Oikealla kiveys R26, ylävasemmalla kellarikuopanne R27. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 55 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 3. Oikealla kiveys R26, ylävasemmalla kellarikuopanne R27. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 56 Kiveys R26 tasossa 3. Taustalla kiveys R25 tasossa 3. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 57 Kiveys R26 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KD92 58 Palanutta savea in situ kiveyksessä R26 kohdassa 94.20/122.61 kerrosta 2 kaivettaessa.
- KD92 59 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- KD92 60 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- KD92 61 Kiveys R26 tasossa 2. Kuvattu lännestä.
- KD92 62 Kiveys R26 tasossa 4. Kuvattu itäkoillisesta.
- KD92 63 Kiveys R26 tasossa 4. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 64 Rakente R26 tasossa 4. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 65 Kiveys R25 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KD92 66 Kiveys ja savialue R25 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- KD92 67 Kiveys R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu länsiluoteesta.
- KD92 68 Kiveys R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu lännestä.
- KD92 69 Lähikuva savialueesta R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu luoteesta.

- KD92 70 Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 71 Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 72 Kiveys ja savialue R25 tasossa 3. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä lännestä.
- KD92 73 Aurusjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- KD92 74 Aurusjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- KD92 75 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 3. Etualalla näkyy kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 76 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 3. Oikealla tulisija R28. Kuvattu koillisesta.
- KD92 77 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoiskoillisesta. Kuvan lukemista häiritsevät valoläiskät.
- KD92 78 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu koillisesta.
- KD92 79 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 80 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 81 Paalunjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Haruksen tuntumassa näkyy kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 82 Paalurivistö suunnassa länsi-itä tasossa 2. Etualalla sähkökaapeli sekä kiveys R34, taustalla näkyy mm. kellarikuopanne. Kuvattu lännestä.
- KD92 83 Kiveys R34 tasossa 2. Kiveyksen oikealla puolella paalunjälki R1 ja pieni likamaaläiskä kuopalle kaivettuina. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 84 Kiveys R34 kuopalle kaivettuna. Kuvattu ylhäältä koillisesta.
- KD92 85 Paalunjälki R2 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 86 Paalunjälki R2 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 87 Paalunjäljen R2 leikkaus. Kuvattu idästä.
- KD92 88 Paalunjäljen R2 leikkaus. Kuvattu idästä.
- KD92 89 Paalunjälki R17. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 90 Kiveys R32 tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- KD92 91 Paalunjälkiä kaivausalueen lounaisosassa. Etualalla R17. Kuvattu kaakosta.
- KD92 92 Paalunjäljet R14-16 tasossa 4. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä koillisesta.
- KD92 93 Resentiksi osoittautunut likamaaläikkä kaivausalueen kaakkoisosassa. Likamaakuopanteen pohjalta löytyi 1970-luvun mallia oleva leikkiauto.
- KD92 94 Kellarikuopanteen R27 tasossa 1. Kuvattu etelästä.
- KD92 95 Kellarikuopanteen R27 pohjoisosa ja sen tuntumassa oleva kiveys R31. Kuvattu etelästä.
- KD92 96 Kiveys R31 (vasemmalla) ja kellarikuopanteen R27 tasossa 2.
- KD92 97 Kellarikuopanteen R27 tasossa 2. Kuvattu etelästä.
- KD92 98 Kellarikuopanteen R27 pohjoisosa sekä kiveys R31 tasossa 2. Kuvattu etelästä.
- KD92 99 Lattia kellarikuopanteen R27 pohjalla. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoisesta.
- KD92 100 Kellarikuopanteen R27. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 101 Kuopanne R36 kaivausalueen koillisreunassa. Kuvattu suoraan ylhäältä (lännestä).
- KD92 102 Kuopanteet R29 ja R30 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 103 Kuopanne R29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 104 Kuopanne R29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 105 Leikkaus kaivausalueen koillisosassa. Kuvattu kaakosta.
- KD92 106 Leikkaus kaivausalueen lounaisreunassa. Alimpana näkyy jälkiä hiilikerroksesta R33. Kuvattu koillisesta.
- KD92 107 Haudat H15 (vasemmalla) ja H16 tasossa 1. Kuvattu lounaasta.
- KD92 108 Haudat H15 (oikealla) ja H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 109 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).

- KD92 110 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 111 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 112 Pääkallon hahmoa haudassa H15. Kuvattu koillisesta.
- KD92 113 Pääkallon hahmoa haudassa H15. Kuvattu koillisesta.
- KD92 114 Keritsimet haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- KD92 115 Pääkallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Etualalla solki. Kuvattu koillisesta.
- KD92 116 Haudan H16 yläosaa. Näkyvissä on solkia ja etualalla mm. tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä.
- KD92 117 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 118 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 119 Pronssiketju in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 120 Haudan H16 keskiosa. Oikealla tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 121 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 122 Solki haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 123 Kallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- KD92 124 Kallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16.
- KD92 125 Solki in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 126 Yksityiskohtakuva haudasta H16. Pinsetit osoittavat pieniä metallispiraaliaplikaatioita.
- KD92 127 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- KD92 128 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- KD92 129 Hauta H17 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 130 Hauta H17 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 131 Eläimen luut R23 tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- KD92 132 Hauta H17 ja eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 133 Eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä (luoteesta).
- KD92 134 Hauta H17 ja eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 135 Hauta H17. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 136 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu koillisesta.
- KD92 137 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu lännestä.
- KD92 138 Pronssinen vyönsolki sekä vainajan raajan luuta in situ haudassa H18. Kuvattu kaakosta.
- KD92 139 Keihäänkärki haudassa H18. Kuvattu kaakosta.
- KD92 140 Hauta H18, jossa puuastian jäännös sekä keihäänkärki. Kuvattu koillisesta.
- KD92 141 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 142 Pronssiheloitettu puuastia sekä keihäänkärki haudassa H18. Kuvattu etelästä.
- KD92 143 Hopeakoristeinen keihäänkärki haudassa H18.
- KD92 144 Keritsimet haudassa H19. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 145 Viikatteen osa, punnuksia, vaakakupit sekä hioinkivi haudassa H19. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 146 Viikatteen osa, punnuksia sekä turkiksen peittämät vaakakupit haudassa H19.
- KD92 147 Hihnanjakaja in situ haudassa H19.
- KD92 148 Pronssisormus ja sorminivel in situ haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- KD92 149 Pronssisormus ja sorminivel ins situ haudassa H19. Kuvattu eteläkaakosta.
- KD92 150 Hihnanjakajia ja hampaista in situ haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- KD92 151 Hampaista in situ haudassa H19. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 152 Arkun päätylautaa ja nauvoja haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- KD92 153 Hauta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 154 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 155 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 156 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.

- KD92 157 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 158 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 159 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 160 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 161 Hauta H21. Kuvattu koillisesta.
- KD92 162 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 163 Leveä pronssikoristeinen veitsentuppi haudassa H21. Kuvattu lounaasta.
- KD92 164 Sirppi haudassa H21. Kuvattu lounaasta.
- KD92 165 Helmiä haudassa H21. Kuvattu koillisesta.
- KD92 166 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 167 Yksityiskohta haudan H21 keskivaiheilta. Kuvan alaosassa leveä veitsentuppi. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KD92 168 Helmiä haudassa H21.
- KD92 169 Haudan H21 lounaispuoli. Kuvattu koillisesta.
- KD92 170 Leveä veitsentuppi haudassa H21. Kuvattu koillisesta.
- KD92 171 Hauta H22. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 172 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 173 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 174 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 175 Haudan H23 alaosa. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 176 Haudan H23 yläosa. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 177 Yksityiskohta haudan H23 keskiosasta. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 178 Yksityiskohta haudan H23 yläosasta. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 179 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 180 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 181 Hauta H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 182 Haudan H23 yläosa. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KD92 183 Yksityiskohtakuva helmistä haudassa H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 184 Helmiä haudassa H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 185 Yksityiskohtakuva helmistä haudassa H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 186 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosan helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 187 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosan helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 188 Yksityiskohtakuva haudan H23 helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 189 Haudan H23 yläosa. Kuvattu pohjoiskoillisesta. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KD92 190 Yksityiskohtakuva haudan H23 keskiosasta. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 191 Yksityiskohtakuva helmi- ja solkisikermästä haudassa H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 192 Yksityiskohtakuva helmi- ja solkisikermästä haudassa H23. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KD92 193 Yksityiskohtakuva päähineen jäännöksistä haudan H23 yläosassa. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KD92 194 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
- KD92 195 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
- KD92 196 Yksityiskohtakuva hiuksista haudasta H23.
- KD92 197 Yksityiskohtakuva hiuksista haudasta H23.
- KD92 198 Haudat H24-26. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KD92 199 Haudat H24 ja H25. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KD92 200 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KD92 201 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KD92 202 Haudan H24 yläosa. Kuvattu itäkoillisesta.
- KD92 203 Hauta H24. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 204 Haudan H24 yläosa. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KD92 205 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
- KD92 206 Punnus in situ haudassa H24. Kuvattu kaakosta.
- KD92 207 Punnus in situ haudassa H24. Kuvattu kaakosta.

- KD92 208 Vyölaitteen jäännökset haudassa H24. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
- KD92 209 Hauta 26. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 210 Hauta 26. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 211 Yksityiskohtakuva olkien peittämästä soljesta ja rautaesineestä haudassa H26. Kuvattu suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KD92 212 Hauta 26. Yksityiskohtakuva olkien peittämästä soljesta.
- KD92 213 Yksityiskohtakuva haudasta H26.
- KD92 214 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KD92 215 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KD92 216 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KD92 217 Haudat H27 ja H28. Kuvattu koillisesta.
- KD92 218 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KD92 219 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
- KD92 220 Etualalla viikatteen ruoto haudassa H28, taustalla pääkallon osia haudassa H27. Kuvattu pohjoisluoteesta.
- KD92 221 Haudan H27 yläosa. Haudan H27 reunassa näkyy hautaan H28 kuuluva viikate. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 222 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 223 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 224 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 225 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 226 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 227 Hauta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 228 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 229 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 230 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 231 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 232 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 233 Yksityiskohtakuva mahdollisesta astianjäännöksestä haudassa H27. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 234 Yksityiskohtakuva mahdollisesta astianjäännöksestä haudassa H27. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 235 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 236 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 237 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 238 Hauta H29. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
- KD92 239 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 240 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 241 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 242 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 243 Pääkallo sekä keihäänkärki haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 244 Hopeasolki haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- KD92 245 Mahdollinen puuastian jäännös haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- KD92 246 Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu pohjoisesta.
- KD92 247 Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu itäkaakosta.
- KD92 248 Kaivausaluetta avataan tutkimusalueella A kaivinkoneen avulla. Kuvattu kaakosta.
- KD92 249 Yleiskuva kerroksen 1 kaivamisesta. Kuvattu kaakosta.
- KD92 250 Tutkimusalue A. Ensimmäistä kerrosta kaivetaan.
- KD92 251 Kaivausaluetta avataan ja paalutetaan samalla kun tasoa 1 piirretään kaivausalueen kaakkoisosassa. Etualalla kiveykset R25 ja R26.
- KD92 252 Kaivausaluetta avataan ja paalutetaan samalla kun tasoa 1 piirretään kaivausalueen kaakkoisosassa. Etualalla kiveykset R25 ja R26.
- KD92 253 Koordinaatiston paalutusta mitataan.
- KD92 254 Yleiskuva kerroksen 1 kaivamisesta ja dokumentoinnista. Kuvattu lännestä.
- KD92 255 Kaivausalueen länsiosaa kaivetaan. Etualalla sadekatos.

- KD92 256 Kaivausalueen kaakkoisosaa kaivetaan ja vaaitaan.
- KD92 257 Tutkimusapulainen Eeva Raike lukee vaaituskojetta.
- KD92 258 Kiveystä R26 kaivetaan.
- KD92 259 Ristiinkynnettyä muinaispeltoa puhdistetaan esiin.
- KD92 260 Arkeologian opiskelija Jani Suominen puhdistaa esiin hautojen ääriviivoja kaivausalueen länsiosassa.
- KD92 261 Valokuvaustikkaita siirretään haudan H17 päälle.
- KD92 262 Hautoja H15 ja H16 tutkitaan ja dokumentoidaan kuvaustikkaiden alla.
- KD92 263 Hautoja H27 ja H28 piirretään mittoja hyväksi käyttäen.
- KD92 264 Hautaa kostutetaan tutkimuksen yhteydessä. Kuvassa Päivi Hakanpää ja Jaana Riikonen.
- KD92 265 Tutkija Jaana Riikonen ja kaivausapulainen Päivi Hakanpää tutkimassa hautaa H16.
- KD92 266 Hautaa tutkitaan penssellä apuna käyttäen. Pensselin kohdalla häkyä pieniä metallispiraaleja.
- KD92 267 Haudan H19 löytöjä kaivetaan esiin.
- KD92 268 Haudan H19 löytöjä piirretään in situ.
- KD92 269 Turun maakuntamuseon tilapäinen tutkija Jaana Riikonen piirtää haudan H23 helmiä muovikalvolle pleksilasin läpi.
- KD92 270 Helmiä piirretään kalvolle pleksilasin läpi.
- KD92 271 Haudan H19 vaakakupit nostetaan pakkauslaatikkoon.
- KD92 272 Haudan H19 punnuksia pakataan silkkipaperiin.
- KD92 273 Haudan H19 punnuksia pakataan silkkipaperiin ja löytöpaikkaa vaaitaan.
- KD92 274 Haudan H19 keritsimet nostetaan muovikelmulle.
- KD92 275 Haudan H19 keritsimet nostetaan muovikelmulle.
- KD92 276 Haudan H19 keritsimet asetetaan kelmuun pakattuna pakkauslaatikkoon.
- KD92 277 Haudan H18 pronssiheloitetun puuastian jäännöksen siirto pakkauslaatikkoon. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- KD92 278 Puuastian jäännöstä haudassa H18 kostutetaan suihkupullon avulla.
- KD92 279 Haudan H27 osia on suojattu kuivumiselta muovikelmulla.
- KD92 280 Hautaa H27 dokumentoidaan. Osa haudasta on suojattu kuivumiselta muovikelmulla.
- KD92 281 Osa haudasta H27 muovikelmulla suojattuna kuivumisen estämiseksi.
- KD92 282 Osa haudasta H23 kaivettu esiin kipsaamista varten. Haudan osaa kostutetaan suihkepullolla.
- KD92 283 Osa haudasta H23 peitetään muovikelmulla ennen kipsaamista. Etualalla sekoitetaan kipsiä.
- KD92 284 Tutkija Jaana Riikonen valmisteleä osaa haudasta H23 kipsausta varten. Harrastaja-arkeologi Matti Eloranta kastaa sideharsoa kipsiin.
- KD92 285 Kipsiin kastettua sideharsoa lisätään haudan H23 osaan.
- KD92 286 Ympäri kipsattu puuastian jäännös haudassa H27.
- KD92 287 Kipsattu haudan osa asetettuna tukevaan kuljetuslaatikkoon.
- KD92 288 Turun maakuntamuseon tilapäinen tutkija Jaana Riikonen paikallisradion suorassa lähetyksessä kaivauspaikalta.

Diakuvat TYA 240:1-195

- 240: 1 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu luoteesta.
- 240: 2 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 3 Kaivausalueen keskiosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 4 Kaivausalueen eteläosaa tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 5 Kaivausalueen eteläosaa tasossa 1. Kuvan keskivaiheilla kiveys R32 sekä sähköpylvään alle jatkunut hiilikerrok R33. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 6 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- 240: 7 Osa kaivausalueesta tasossa 1. Etualalla kuopanteet R29 ja R30. Kuvattu koillisesta.
- 240: 8 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvassa näkyy mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla hauta H17. Kuvattu koillisesta.
- 240: 9 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvassa näkyy mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16, sekä etualalla hauta H17. Kuvattu koillisesta.
- 240: 10 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Näkyvissä on mm. rinnakkaiset haudat H15 ja H16. Kuvattu koillisesta.
- 240: 11 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- 240: 12 Kaivausalueen länsiosaa tasossa 1. Etualalla näkyy hauta H23, sen takana haudat H24-26. Kuvattu koillisesta.
- 240: 13 Kaivausalueen luoteispää tasossa 1. Kuvattu idästä.
- 240: 14 Kaivausalueen luoteisosaa tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- 240: 15 Kiveykset R25 ja R26 tasossa 1. Kuvattu etelästä.
- 240: 16 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, kuvan keskivaiheilla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- 240: 17 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Oikealla kiveys R26, kuvan keskivaiheilla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- 240: 18 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Etualalla kiveys R25, taustalla kiveys R26. Kuvattu lännestä.
- 240: 19 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Oikealla kiveys R26, vasemmalla kiveys ja savialue R25. Kuvattu eteläkaakosta.
- 240: 20 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys R26, takana kiveys ja savialue R25. Kuvattu idästä.
- 240: 21 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys ja savialue R25, takana kiveys R26. Kuvattu lännestä.
- 240: 22 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla vasemmalla kiveys R31, etualalla oikealla kellarikuopanne R27, takana kiveykset R25 ja R26. Kuvattu kaakosta.
- 240: 23 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla vasemmalla kiveys R31, etualalla oikealla kellarikuopanne R27, takana kiveykset R25 ja R26. Kuvattu kaakosta.
- 240: 24 Kaivausalueen eteläosa tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 25 Kaivausalueen keskiosaa tasossa 2. Kuvan yläosassa näkyy mm. kiveys R34. Kuvattu koillisesta.
- 240: 26 Kaivausalueen lounaisreunaa kaapelikaivannon kohdalla tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 27 Kaivausalueen koillisosaa tasossa 2. Kuvan yläosassa mm. nokikuopanne R35. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- 240: 28 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Oikealla haudat H27 ja H28, ylhäällä vasemmalla haudat H30 ja H31. Kuvattu idästä.
- 240: 29 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä hauta H30. Kuvattu kaakosta.
- 240: 30 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Vasemmalla haudat H27 ja H28, vasemmalla hauta H30. Kuvattu koillisesta.

- 240: 31 Kaivausalueen länsiosan hautoja. Kuvan keskellä mm. haudat H30 ja H31. Kuvattu itäkoillisesta.
- 240: 32 Kaivausalueen kaakkoisosaa. Etualalla kaivausalat tasossa 2, taka-alalla esim. kiveykset R25 ja R26 tasossa 3. Kellarikuopanne kuvan keskivaiheilla on kaivettu kuopalle. Kuvattu länsiluoteesta.
- 240: 33 Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 3. Oikealla kiveys R26, ylävasemmalla kellarikuopanne R27. Kuvattu eteläkaakosta.
- 240: 34 Kiveys R26 tasossa 3. Taustalla kiveys R25 tasossa 3. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- 240: 35 Kiveys R26 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- 240: 36 Palanutta savea in situ kiveyksessä R26 kohdassa 94.20/122.61 kerrosta 2 kaivettaessa.
- 240: 37 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- 240: 38 Kaivausalueen kaakkoisosaa kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvan keskivaiheilla kiveys R26. Kuvattu etelästä.
- 240: 39 Kiveys R26 tasossa 4. Kuvattu itäkoillisesta.
- 240: 40 Kiveys R26 tasossa 4. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 41 Rakenne R26 tasossa 4. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 42 Kiveys ja savialue R25 tasossa 1. Kuvattu lännestä.
- 240: 43 Kiveys R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu länsiluoteesta.
- 240: 44 Kiveys R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu lännestä.
- 240: 45 Lähikuva savialueesta R25 kerrosta 2 kaivettaessa. Kuvattu luoteesta.
- 240: 46 Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 47 Kiveys ja savialue R25 tasossa 3. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä lännestä.
- 240: 48 Aurusjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- 240: 49 Aurusjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Kuvattu koillisesta.
- 240: 50 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu koillisesta.
- 240: 51 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- 240: 52 Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä oikealla tulisija R28. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- 240: 53 Paalunjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Haruksen tuntumassa näkyy kyntöjälkiä. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 54 Paalurivistö suunnassa länsi-itä tasossa 2. Etualalla sähkökaapeli sekä kiveys R34, taustalla näkyy mm. kellarikuopanne. Kuvattu lännestä.
- 240: 55 Kiveys R34 tasossa 2. Kiveyksen oikealla puolella paalunjälki R1 ja pieni likamaaläiskä kuopalle kaivettuina. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 56 Paalunjälki R2 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 57 Paalunjälki R2 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 58 Paalunjäljen R2 leikkaus. Kuvattu idästä.
- 240: 59 Paalunjälki R17. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 60 Kiveys R32 tasossa 1. Kuvattu kaakosta.
- 240: 61 Paalunjäljet R14-16 tasossa 4. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä koillisesta.
- 240: 62 Resentiksi osoittautunut likamaaläikkä kaivausalueen kaakkoisosassa. Likamaakuopanteen pohjalta löytyi 1970-luvun mallia oleva leikkiauto.
- 240: 63 Kiveys R31 (vasemmalla) ja kellarikuopanne R27 tasossa 2.
- 240: 64 Lattia kellarikuopanteen R27 pohjalla. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoisesta.
- 240: 65 Kellarikuopanne R27. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 66 Kuopanteet R29 ja R30 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 67 Kuopanne R29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 68 Leikkaus kaivausalueen lounaisreunassa. Alimpana näkyy jälkiä hiilikerroksesta R33. Kuvattu koillisesta.
- 240: 69 Haudat H15 (vasemmalla) ja H16 tasossa 1. Kuvattu lounaasta.

- 240: 70 Haudat H15 (oikealla) ja H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 71 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 72 Hauta H15. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 73 Keritsimet haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- 240: 74 Pääkallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Etualalla solki. Kuvattu koillisesta.
- 240: 75 Haudan H16 yläosaa. Näkyvissä on solkia ja etualalla mm. tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä.
- 240: 76 Solki ja raha haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 77 Pronssiketju in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 78 Haudan H16 keskiosa. Oikealla tappara. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 79 Hauta H16. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 80 Solki haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 81 Kallon jäänteitä ja hammaskiillettä haudassa H16. Kuvattu kaakosta.
- 240: 82 Solki in situ haudassa H16. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 83 Yksityiskohtakuva haudasta H16. Pinsetit osoittavat pieniä metallispiraaliaplikaatioita.
- 240: 84 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- 240: 85 Vyölaitteeksi tulkittu löytösikermä haudan H16 keskiosassa. Kuvattu koillisesta.
- 240: 86 Hauta H17 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 87 Hauta H17 tasossa 1. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 88 Eläimen luut R23 tasossa 1. Kuvattu koillisesta.
- 240: 89 Hauta H17 ja eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 90 Hauta H17 ja eläimen luut R23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 91 Hauta H17. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 92 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu koillisesta.
- 240: 93 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu lännestä.
- 240: 94 Hauta H18, jossa puuastian jäännös sekä keihäänkärki. Kuvattu koillisesta.
- 240: 95 Pronssiheloitetun puuastian jäännös haudassa H18. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- 240: 96 Pronssiheloitettu puuastia sekä keihäänkärki haudassa H18. Kuvattu etelästä.
- 240: 97 Hopeakoristeinen keihäänkärki haudassa H18.
- 240: 98 Viikatteen osa, punnuksia, vaakakupit sekä hioinkivi haudassa H19. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 99 Viikatteen osa, punnuksia sekä turkiksen peittämät vaakakupit haudassa H19.
- 240: 100 Hihnanjakaja in situ haudassa H19.
- 240: 101 Pronssisormus ja sorminivel in situ haudassa H19. Kuvattu koillisesta.
- 240: 102 Pronssisormus ja sorminivel ins situ haudassa H19. Kuvattu eteläkaakosta.
- 240: 103 Hauta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 104 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 105 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 106 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 107 Lähikuva haudasta H20. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 108 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 109 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 110 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 111 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 112 Helmiä haudassa H21. Kuvattu koillisesta.
- 240: 113 Hauta H21. Kuvattu suoraan ylhäältä.
- 240: 114 Helmiä haudassa H21.
- 240: 115 Haudan H21 lounaispuoli. Kuvattu koillisesta.
- 240: 116 Leveä veitsentuppi haudassa H21. Kuvattu koillisesta.
- 240: 117 Hauta H22. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).

- 240: 118 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 119 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 120 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 121 Haudan H23 yläosa. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 122 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosasta. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 123 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 124 Hauta H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 125 Haudan H23 yläosa. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
240: 126 Yksityiskohtakuva helmistä haudassa H23. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 127 Helmiä haudassa H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
240: 128 Yksityiskohtakuva haudan H23 yläosan helmistä. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
240: 129 Haudan H23 yläosa. Kuvattu pohjoiskoillisesta. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
240: 130 Yksityiskohtakuva helmi- ja solkisikermästä haudassa H23. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
240: 131 Yksityiskohtakuva helmi- ja solkisikermästä haudassa H23. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
240: 132 Yksityiskohtakuva päähineen jäännöksistä haudan H23 yläosassa. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
240: 133 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
240: 134 Haudan H23 helmisikermä syvemmälle kaivettaessa.
240: 135 Haudat H24-26. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
240: 136 Haudat H24 ja H25. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
240: 137 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
240: 138 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
240: 139 Hauta H24. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
240: 140 Haudan H24 yläosa. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä pohjoiskoillisesta.
240: 141 Hauta H24. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä kaakosta.
240: 142 Vyölaitteen jäännökset haudassa H24. Kuvattu suoraan ylhäältä (pohjoiskoillisesta).
240: 143 Hauta 26. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
240: 144 Hauta 26. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
240: 145 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
240: 146 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
240: 147 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
240: 148 Haudat H27 ja H28. Kuvattu koillisesta.
240: 149 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
240: 150 Haudat H27 ja H28. Kuvattu lähes suoraan ylhäältä (lounaasta).
240: 151 Etualalla viikatteen ruoto haudassa H28, taustalla pääkallon osia haudassa H27. Kuvattu pohjoisluoteesta.
240: 152 Haudan H27 yläosa. Haudan H27 reunassa näkyy hautaan H28 kuuluva viikate. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 153 Hauta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 154 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 155 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 156 Yksityiskohtakuva haudasta H27. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 157 Yksityiskohtakuva mahdollisesta astianjäännöksestä haudassa H27. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
240: 158 Yksityiskohtakuva mahdollisesta astianjäännöksestä haudassa H27. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
240: 159 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 160 Hauta H29. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 161 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 162 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 163 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 164 Hauta H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.
240: 165 Pääkallo sekä keihäänkärki haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä.

- 240: 166 Mahdollinen puuastian jäännös haudassa H30. Kuvattu suoraan ylhäältä (koillisesta).
- 240: 167 Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu pohjoisesta.
- 240: 168 Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu itäkaakosta.
- 240: 169 Kaivausalueetta avataan tutkimusalueella A kaivinkoneen avulla. Kuvattu kaakosta.
- 240: 170 Yleiskuva kerroksen 1 kaivamisesta. Kuvattu kaakosta.
- 240: 171 Tutkimusalue A. Ensimmäistä kerrosta kaivetaan.
- 240: 172 Kaivausalueetta avataan ja paalutetaan samalla kun tasoa 1 piirretään kaivausalueen kaakkoisosassa. Etualalla kiveykset R25 ja R26.
- 240: 173 Koordinaatiston paalutusta mitataan.
- 240: 174 Yleiskuva kerroksen 1 kaivamisesta ja dokumentoinnista. Kuvattu lännestä.
- 240: 175 Tutkimusapulainen Eeva Raike lukee vaatuskojetta.
- 240: 176 Ristiinkynnettyä muinaispeltoa puhdistetaan esiin.
- 240: 177 Arkeologian opiskelija Jani Suominen puhdistaa esiin hautojen ääriviivoja kaivausalueen länsiosassa.
- 240: 178 Valokuvaustikkaita siirretään haudan H17 päälle.
- 240: 179 Hautoja H27 ja H28 piirretään mittoja hyväksi käyttäen.
- 240: 180 Tutkija Jaana Riikonen ja kaivausapulainen Päivi Hakanpää tutkimassa hautaa H16.
- 240: 181 Hautaa tutkitaan pensseliä apuna käyttäen. Pensselin kohdalla häkyy pieniä metallispiraaleja.
- 240: 182 Haudan H19 löytöjä kaivetaan esiin.
- 240: 183 Haudan H19 löytöjä piirretään in situ.
- 240: 184 Turun maakuntamuseon tilapäinen tutkija Jaana Riikonen piirtää haudan H23 helmiä muovikalvolle pleksilasin läpi.
- 240: 185 Helmiä piirretään kalvolle pleksilasin läpi.
- 240: 186 Haudan H19 keritsimet nostetaan muovikelmulle.
- 240: 187 Haudan H19 keritsimet nostetaan muovikelmulle.
- 240: 188 Haudan H19 keritsimet asetetaan kelmuun pakattuna pakkauslaatikkoon.
- 240: 189 Haudan H18 pronssiheloitetun puuastian jäännöksen siirto pakkauslaatikkoon. Kuvattu pohjoiskoillisesta.
- 240: 190 Puuastian jäännöstä haudassa H18 kostutetaan suihkupullon avulla.
- 240: 191 Hautaa H27 dokumentoidaan. Osia haudasta on suojattu kuivumiselta muovikelmulla.
- 240: 192 Osa haudasta H23 kaivettu esiin kipsaamista varten. Haudan osaa kostutetaan suihkepullolla.
- 240: 193 Osa haudasta H23 peitetään muovikelmulla ennen kipsaamista. Etualalla sekoitetaan kipsiä.
- 240: 194 Tutkija Jaana Riikonen valmistelee osaa haudasta H23 kipsausta varten. Harrastaja-arkeologi Matti Eloranta lisää kipsiin kastettua sideharsoa.
- 240: 195 Ympäri kipsattu puuastian jäännös haudassa H27.

Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki

1991



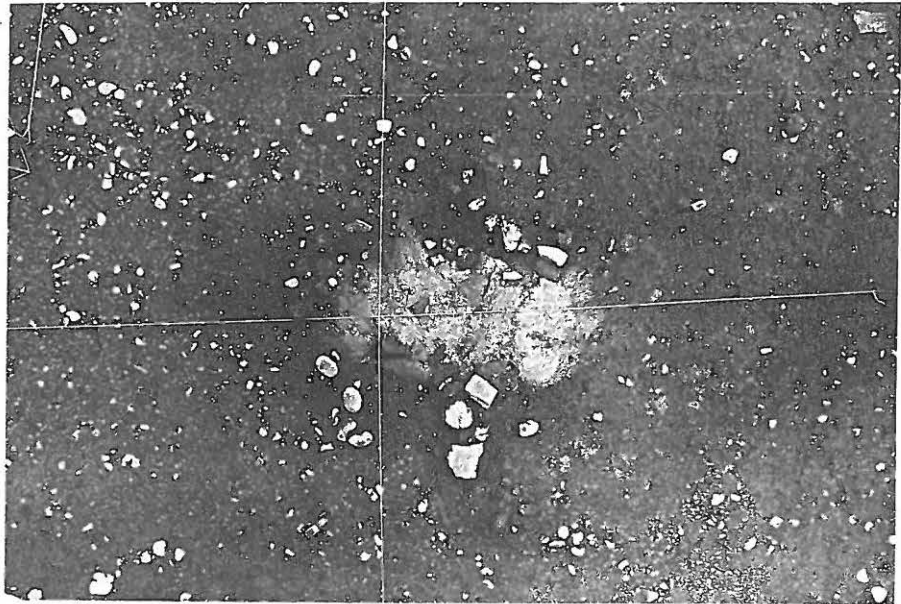
KF92 653. Yleiskuva kaivauksesta tutkimusalueella A. Kuvattu itäkaakosta.



KF92 755. Kaivausalueen kaakkoisosaa tasossa 2. Etualalla kiveys ja savialue R25, takana kiveys R26. Kuvattu lännestä.

Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki

1991



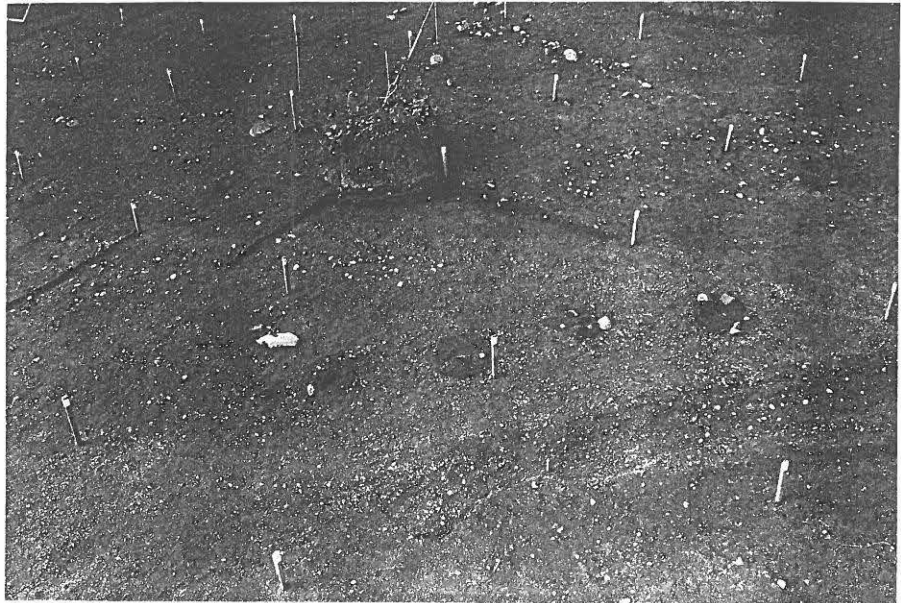
KF92 764. Kiveys ja savialue R25 tasossa 2. Kuvattu suoraan ylhäältä.



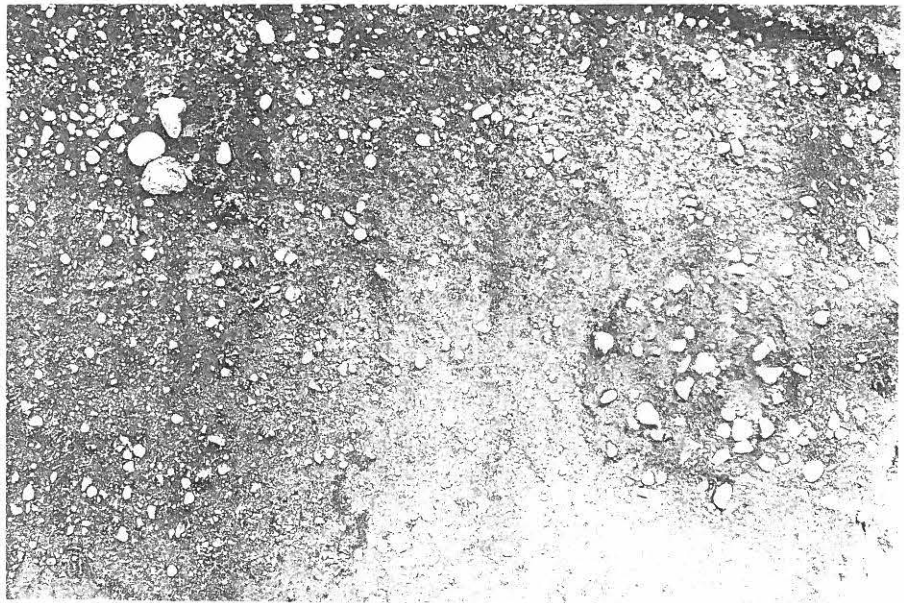
KF92 823. Kiveys R26 tasossa 3. Taustalla kiveys R25 tasossa 3. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Turku (ent. Kaarina), Kirkkomäki

1991



KF92 822. Paalunjälkiä sähköpylvään haruksen pohjoispuolella tasossa 2. Haruksen tuntumassa näkyy kyntöjälkiä.



KF92 975. Kaivausalue sähköpylvään ja haruksen välissä tasossa 4. Kuvassa näkyy mm. kyntöjälkiä sekä tulisija R28.